ภาคผนวก ก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แบบสอบถาม

เรื่อง

ปัญหาในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเชียงใหม่

ข้อชี้แจง : แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระตามหลักสูตร ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านโปรดกรอกข้อมูลในแบบสอบถามฉบับนี้ ซึ่งจะนำไปเป็นประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น สำหรับข้อมูลที่ท่านตอบ ผู้ศึกษาจะเก็บไว้เป็นความลับ และขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับระดับของปัญหาจากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของเจ้าหน้าที่

ส่วนที่ 3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับระดับของปัญหาจากการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ของเจ้าหน้าที่

ส่วนที่ 4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับระดับปัญหาจากการจัดเก็บภาษีป้ายของเจ้าหน้าที่

<u>**ส่วนที่ 1**</u> ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ❑ หน้าคำตอบที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงเพียงคำตอบเดียว

1. ระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลของท่าน
   - ❑ 1. องค์การบริหารส่วนตำบลชั้นที่ 1
   - ❑ 2. องค์การบริหารส่วนตำบลชั้นที่ 2
   - ❑ 3. องค์การบริหารส่วนตำบลชั้นที่ 3
   - ❑ 4. องค์การบริหารส่วนตำบลชั้นที่ 4
   - ❑ 5. องค์การบริหารส่วนตำบลชั้นที่ 5

2. เพศ
   - ❑ 1. ชาย
   - ❑ 2. หญิง

3. อายุ ของผู้ตอบแบบสอบถาม
   - ❑ 1. ต่ำกว่า 20 ปี
   - ❑ 2. 21 – 30 ปี
   - ❑ 3. 31 – 40 ปี
   - ❑ 4. 41 – 50 ปี
   - ❑ 5. มากกว่า 50 ปี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

4. ระดับการศึกษา

❑ 1. ต่ำกว่าหรือเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. ❑ 2. ปวส. / อนุปริญญา

❑ 3. ปริญญาตรี ❑ 4. ปริญญาโท

❑ 5. สูงกว่าปริญญาโท ❑ 6. อื่น ๆ โปรด

ระบุ.....

5. ตำแหน่งทางราชการที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน

❑ 1. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

❑ 2. หัวหน้าส่วนการคลัง

❑ 3. นักวิชาการคลัง

❑ 4. เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี / เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

❑ 5. สมาชิกสภาตำบล

❑ 6. อื่น ๆ

6. ระดับชั้นทางราชการ

❑ 1. ระดับ 1 ถึง ระดับ 3 ❑ 2. ระดับ 4 ถึง ระดับ 5

❑ 3. ระดับ 6 ขึ้นไป

7. อายุการทำงาน.....ปี.....เดือน

<u>ส่วนที่ 2</u> ข้อมูลเกี่ยวกับระดับของปัญหาจากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ของเจ้าหน้าที่

ท่านคิดว่าปัญหาต่อไปนี้มีระดับของปัญหาจากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินอย่างไร

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
1. ความไม่เข้าใจในกฎระเบียบ ข้อบังคับ ของพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน					
2. ขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติการจัดเก็บภาษี โรงเรือนและที่ดินมีความซับซ้อนและล่าช้า					
3. จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บภาษีมีไม่เพียงพอ					
4. มีการแต่งตั้งโยกย้ายสับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินบ่อย					
5. องค์การบริหารส่วนตำบลขาดผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษีที่ให้คำแนะนำ					
6. การตรวจสอบและจัดทำบัญชีผู้อยู่ในเกณฑ์เสียภาษีในปีงบประมาณ					
7. การสำรวจและจัดเตรียมแบบพิมพ์ต่าง ๆ					
8. การประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการเสียภาษีมีความยุ่งยาก					
9. มีข้อผิดพลาดในการตรวจสอบและรับแบบแสดงรายการทรัพย์สิน (ภ.ร.ด.2)					

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
10. ขาดเทคโนโลยีที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น คอมพิวเตอร์					
11. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้รับข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรใหม่ ๆ ล่าช้า					
12. การประเมินค่าภาษีและกำหนดค่าภาษีมีความยุ่งยาก					
13. ผู้เสียภาษีประสบปัญหาจากการให้บริการและการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ในการเสียภาษี					
14. ผู้เสียภาษีได้รับแบบแจ้งรายการทรัพย์สิน (ภ.ร.ค. 1) และคำแนะนำเกี่ยวกับการกรอกรายการและการประชาสัมพันธ์อื่น ๆ ล่าช้า					
15. ผู้เสียภาษีไม่ยอมรับแบบแจ้งการประเมิน (ภ.ร.ค.8)หรือไม่มีผู้รับตามภูมิลำเนาของผู้เสียภาษี					
16. ผู้เสียภาษีไม่ยื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สิน (ภ.ร.ค. 2) ภายในกำหนดเวลา					
17. ผู้เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการทรัพย์สิน (ภ.ร.ค. 2) แล้วแต่ไม่ยอมชำระภาษี					
18. ผู้เสียภาษีแจ้งข้อความเท็จ หรือแสดงหลักฐานเท็จ เพื่อหลีกเลี่ยงการคำนวณค่ารายปี					
19. ผู้เสียภาษีไม่เข้าใจใน กฎระเบียบ ข้อบังคับ ของพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับภาษีโรงเรือนและที่ดิน					
20. แบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ค.2) มีความซับซ้อนและเข้าใจยาก					
21. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

<u>ส่วนที่ 3</u> ข้อมูลเกี่ยวกับระดับของปัญหาจากการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ของเจ้าหน้าที่

ท่านคิดว่าปัญหาต่อไปนี้มีระดับของปัญหาจากการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่อย่างไร

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
1. ความไม่เข้าใจในกฎระเบียบ ข้อบังคับ ของพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่จัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่					
2. ขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่มีความซับซ้อนและล่าช้า					
3. จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บภาษีมีไม่เพียงพอ					
4. มีการแต่งตั้งโยกย้ายสับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่จัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่บ่อย					
5. องค์การบริหารส่วนตำบลขาดผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษีที่ให้คำแนะนำ					
6. ไม่สามารถตีราคาปานกลางที่ดินได้แน่นอน					
7. การสำรวจที่ดิน เพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่ มีความยุ่งยาก					
8. การประกาศให้เจ้าของที่ดิน ยื่นแบบแสดงรายการที่ดินเพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่					
9. การประเมินภาษีบำรุงท้องที่ยุ่งยากและซับซ้อน					
10. ได้รับชำระภาษีบำรุงท้องที่ไม่ครบตามที่ประเมินไว้					

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
11. การเร่งรัดจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ที่ค้างชำระมีความยุ่งยาก					
12. การอุทธรณ์ภาษีบำรุงท้องที่					
13. ขาดเทคโนโลยีที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่นคอมพิวเตอร์					
14. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้รับข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรใหม่ ๆ ล่าช้า					
15. ผู้เสียภาษีประสบปัญหาจากการให้บริการและการอำนวยความ สะดวกของเจ้าหน้าที่ในการเสียภาษี					
16. ผู้เสียภาษีไม่เข้าใจการแจ้งการประเมินภาษีบำรุงท้องที่					
17. ผู้เสียภาษีขอรับภาษีบำรุงท้องที่คืนล่าช้า					
18. เจ้าของที่ดินไม่ให้ความสะดวกแก่เจ้าพนักงานในการทำการสำรวจที่ดิน					
19. ผู้เสียภาษีประสบปัญหาจากการให้บริการและการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ในการเสียภาษี					
20. ผู้เสียภาษีได้รับหนังสือแจ้งการประเมิน เพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท.5) ล่าช้า					
21. ผู้เสียภาษีไม่ยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.ท.บ.5) ภายในกำหนดเวลา					
22. ผู้เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.ท.บ.5)แล้วแต่ไม่มาชำระภาษี					
23. ผู้เสียภาษีแจ้งข้อความเท็จ หรือแสดงหลักฐานเท็จ เพื่อหลีกเลี่ยงการคำนวณภาษี					
24. ผู้เสียภาษีไม่เข้าใจใน กฎระเบียบ ข้อบังคับ ของพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับภาษีบำรุงท้องที่					
25. แบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.ท.บ.5) มีความซับซ้อนเข้าใจยาก					
26. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

<u>ส่วนที่ 4</u> ข้อมูลเกี่ยวกับระดับของปัญหา จากการจัดเก็บภาษีป้าย ของเจ้าหน้าที่

ท่านคิดว่าปัญหาต่อไปนี้มีระดับของปัญหาจากการจัดเก็บภาษีป้ายอย่างไร

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
1. ความไม่เข้าใจในกฎระเบียบ ข้อบังคับ ของพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่จัดเก็บภาษีป้าย					
2. ขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติการจัดเก็บภาษีป้ายที่มีความซับซ้อนและล่าช้า					
3. จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บภาษีมีไม่เพียงพอ					
4. การแต่งตั้งโยกย้ายสับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่จัดเก็บภาษีป้าย					
5. องค์การบริหารส่วนตำบลขาดผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษีที่ให้คำแนะนำ					
6. การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับภาษีป้ายทำได้ยาก					
7. การตรวจสอบทะเบียนผู้เสียภาษี ข้อมูลจากแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินหรือป้ายที่ปรากฏในท้องที่มีความยุ่งยาก					
8. ได้รับแบบแสดงรายการเกี่ยวกับป้าย (ภ.ป.1) จากผู้เสียภาษีล้าช้า					

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา
9. มีข้อผิดพลาดการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการกรอกแบบพิมพ์ (ภ.ป.1)					
10. การประเมินค่าภาษีป้าย และการคำนวณภาษีป้ายตามอัตราภาษีป้ายมีความซุ่งยาก					
11. ไม่สามารถแจ้งการประเมินภาษีให้ผู้เสียภาษีได้ทราบทุกราย					
12. ไม่ได้รับชำระเงินค่าภาษีป้ายได้ครบถ้วนตามที่ประเมินไว้					
13. การตรวจสอบการชำระภาษีของผู้รับการประเมินภาษีประจำปีมีความยุ่งยาก					
14. การเรียกเงินเพิ่มจากผู้ชำระภาษีเกินกำหนดเวลาทำได้ยาก					
15. การดำเนินคดีต่อผู้ไม่ยื่นแบบแสดงรายการป้ายภายในกำหนดเวลาทำได้ยาก					
16. การตรวจสอบทะเบียน ข้อมูล หรือรายชื่อผู้ค้างชำระภาษีทำได้ยาก					
17. ขาดเทคโนโลยีที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่นคอมพิวเตอร์					
18. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้รับข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรใหม่ ๆ ล่าช้า					
19. ผู้เสียภาษีประสบปัญหาจากการให้บริการและการอำนวยความ สะดวกของเจ้าหน้าที่ในการเสียภาษี					
20. ผู้เสียภาษีประสบปัญหาจากการให้บริการและการอำนวยความสะดวกของ เจ้าหน้าที่ในการเสียภาษี					
21. ผู้เสียภาษีได้รับหนังสือแจ้งการประเมิน เพื่อเสียภาษีป้าย (ภ.ป.3) ล่าช้า					
22. ผู้เสียภาษีไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1) ภายในกำหนดเวลา					
23. ผู้เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1)แล้วแต่ไม่มาชำระภาษี					
24. ผู้เสียภาษีแจ้งข้อความเท็จ หรือแสดงหลักฐานเท็จ เพื่อหลีกเลี่ยงการคำนวณภาษี					
25. ผู้เสียภาษีไม่เข้าใจใน กฎระเบียบ ข้อบังคับ ของพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับภาษีป้าย					
26. แบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1) มีความซับซ้อนเข้าใจยาก					
27. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ภาคผนวก ข

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แนวทางปฏิบัติงานจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

คู่มือปฏิบัติงานการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมขององค์การบริหารส่วนตำบล กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง (2540 : 125 - 131) ได้กำหนดการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 ดังนี้

1. การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และพนักงานเก็บภาษี

1.1 ให้เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ตรวจสอบว่าได้มีการประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานเก็บภาษีที่ระบุชื่อ และตำแหน่งของผู้ได้รับแต่งตั้งไว้เป็นปัจจุบันหรือไม่ เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานเก็บภาษี มีหน้าที่ตามกฎหมายหลายประการ จะต้องระบุชื่อ และตำแหน่งของผู้เป็นพนักงานนั้น ๆ อย่างถูกต้อง เพื่อมิให้เป็นข้อบกพร่องเมื่อต้องมีการดำเนินคดีตามกฎหมาย

1.2 ให้แต่งตั้งปลัดเทศบาล ปลัดสุขาภิบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายปกครองและพัฒนา ปลัดกรุงเทพมหานคร/ผู้อำนวยการเขต และปลัดเมืองพัทยา/หัวหน้าปลัดเมืองพัทยาแล้วแต่กรณี เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ และแต่งตั้งผู้อำนวยการกองคลังหรือหัวหน้ากองคลังหรือหัวหน้าฝ่ายคลัง หรือหัวหน้าส่วนการคลัง แล้วแต่กรณีเป็นพนักงานเก็บภาษี หากเทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานเก็บภาษีให้รายงานเหตุผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบด้วย

1.3 กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ และพนักงานเก็บภาษีที่แต่งตั้งไว้นั้นไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชั่วคราว ให้แต่งตั้งพนักงานเทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาในตำแหน่งรองลงมา เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานเก็บภาษี ปฏิบัติหน้าที่แทนเป็นครั้งคราว

2. การยื่นแบบพิมพ์เพื่อแจ้งรายการทรัพย์สิน (แบบ ภ.ร.ด. 2)

2.1 ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ให้ผู้รับประเมินยื่นแบบพิมพ์เพื่อแจ้งรายการทรัพย์สิน (ภ.ร.ด.2) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่ ซึ่งทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่

2.2 ถ้าหากเกิดสาธารณภัย หรือเหตุพ้นวิสัยที่จะป้องกันได้โดยทั่วไปในปีที่ผ่านมา ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจเลื่อนกำหนดเวลายื่นแบบ ภ.ร.ด.2 ออกไปได้ตามที่เห็นสมควร

2.3 เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ประชาชน และการปฏิบัติเกิดความรวดเร็ว เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ควรส่งแบบแจ้งรายการทรัพย์สิน(แบบ ภ.ร.ด. 2) ไปยังผู้รับประเมินเสียแต่เนิ่น ๆ พร้อมคำแนะนำเกี่ยวกับการกรอกรายการ และการประชาสัมพันธ์อื่น ๆ อันที่จะทำให้ผู้รับประเมินเกิดความสะดวกและเต็มใจที่จะมายื่นแบบและชำระค่าภาษี

2.4 การดำเนินการตามข้อ 2.3 เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาควรนัดวันให้ผู้รับประเมินมายื่นแบบแจ้งรายการทรัพย์สินไว้ด้วย เพื่อมิให้เกิดความคับคั่งในวันท้าย ๆ ของกำหนดเวลายื่นแบบดังกล่าว

3. การรับและการตรวจแบบแจ้งรายการทรัพย์สิน (แบบ ภ.ร.ด. 2)

3.1 ให้จัดเจ้าหน้าที่รับ และตรวจสอบแบบแจ้งรายการทรัพย์สินไว้ให้เพียงพอ และจะต้องอบรมซักซ้อมการปฏิบัติให้เข้าใจชัดเจนทุกขั้นตอน โดยเฉพาะเรื่องการมีมนุษย์สัมพันธ์ และความเข้าใจในการกรอกรายการในแบบพิมพ์

3.2 เจ้าหน้าที่ต้องลงทะเบียนรับแบบพิมพ์ (ภ.ร.ด.2) ให้ถูกต้องและตรวจสอบเบื้องต้นว่า ผู้ลงนามเป็นผู้รับประเมิน เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่แท้จริง โดยตรวจสอบจากทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท.4) หรือเอกสารอื่น หากผู้ลงนามเป็นผู้รับประเมินไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สินนั้นก็จะต้องเป็นผู้ได้รับมอบอำนาจตามกฎหมาย โดยมีหลักฐานมาแสดงด้วย และให้เก็บหลักฐานการมอบอำนาจไว้

4. แนวทางการคำนวณค่ารายปี และการประเมินค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการดังนี้

4.1 การกำหนดราคาค่าเช่ามาตรฐานกลาง

ให้กำหนดราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยเป็นตารางเมตร โดยสำรวจจากที่ได้มีการให้เช่าจริง แบ่งตามประเภทและลักษณะของทรัพย์สินและทำเลที่ตั้งของทรัพย์สินนั้น เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เป็นแนวทางประกอบการประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน

4.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการประเมินค่ารายปี และการพิจารณาคำร้องขอให้พิจารณาการประเมินใหม่

ให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน ประกอบด้วย ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิให้มีหน้าที่พิจารณากลั่นกรอง ตรวจสอบ และเสนอข้อคิดเห็นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการประเมินค่ารายปีของทรัพย์

สิน ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน และให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคำร้องขอให้พิจารณาการประเมินใหม่ ประกอบด้วย ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิให้มีหน้าที่พิจารณาการประเมินใหม่ ประกอบด้วย ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิให้มีหน้าที่พิจารณากลั่นกรอง ตรวจสอบ และเสนอข้อคิดเห็นต่อผู้มีอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาคำร้องขอให้พิจารณาการประเมินใหม่

4.3 การประเมินค่ารายปีของส่วนควบ

กรณีที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างติดตั้งส่วนควบที่สำคัญมีลักษณะเป็นเครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้า เพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรม ตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 ให้ประเมินค่ารายปีของส่วนควบดังกล่าวรวมกับค่ารายปีของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นด้วย และหากเป็นกรณีที่เจ้าของโรงเรือนติดตั้งส่วนควบนั้นให้ลดค่ารายปีของส่วนควบดังกล่าวแล้วลงเหลือหนึ่งในสาม

4.4 การประเมินค่ารายปีของสินทรัพย์

สำหรับการประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน ตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประเมินโดยคำนึงถึงค่ารายปีของปีที่ล่วงมาแล้วเป็นหลัก และประเมินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2534 และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน โดยลำดับดังนี้

(1) กรณีที่ทรัพย์สินให้เช่า และค่าเช่าเป็นจำนวนเงินอันสมควร ให้ถือว่าค่าเช่าคือค่ารายปีตามนัยมาตรา 8 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

(2) กรณีที่ทรัพย์สินให้เช่า แต่ค่าเช่ามิใช่จำนวนเงินอันสมควร หรือเป็นกรณีที่หาค่าเช่าไม่ได้ เนื่องจากเจ้าของทรัพย์สินดำเนินกิจการเองหรือด้วยเหตุประการอื่น ให้ประเมินค่ารายปีโดยเทียบเคียงกับค่ารายปีของทรัพย์สินที่ให้เช่ามีลักษณะของทรัพย์สิน ขนาด พื้นที่ ทำเลที่ตั้ง และบริการสาธารณะที่ทรัพย์สินนั้นได้รับประโยชน์คล้ายคลึงกัน ทั้งนี้ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน

(3) กรณีที่ทรัพย์สินให้เช่า แต่ค่าเช่ามิใช่จำนวนเงินอันสมควร หรือเป็นกรณีที่หาค่าเช่าไม่ได้ เนื่องจากเจ้าของทรัพย์สินดำเนินกิจการเองหรือด้วยเหตุประการอื่น และไม่สามารถเทียบเคียงกับค่ารายปีของทรัพย์สินอื่นได้ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน พนักงานเจ้าหน้าที่อาจประเมินค่ารายปีจากมูลค่าของ

ทรัพย์สินโดยพิจารณาร่วมกับองค์ประกอบอื่น เช่น ดรรชนีราคาผู้บริโภคของทางราชการรวมถึงภาวะเศรษฐกิจด้วย โดยคำนึงถึงภาระภาษีของราษฎรเป็นประการสำคัญ

และในการแจ้งการประเมินไปยังผู้รับประเมินรายใด ให้พนักงานเก็บภาษีแจ้งให้ผู้รับประเมินทราบด้วยว่าหากไม่พอใจการประเมินของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องยื่นคำร้องขอให้พิจารณาการประเมินใหม่ (ภ.ร.ด.9) ภายใน 15 วัน นับแต่วันรับแจ้งการประเมิน มิฉะนั้นหมดสิทธิที่จะขอให้พิจารณาการประเมินใหม่ และจำนวนเงินซึ่งประเมินไว้นั้นเป็นจำนวนเด็ดขาด

5. การแจ้งรายการประเมิน (แบบ ภ.ร.ด.8)

5.1 การแจ้งรายการประเมินไปให้ผู้รับประเมินทราบ เป็นหน้าที่ของพนักงานเก็บภาษี โดยใช้แบบแจ้งรายการประเมิน (แบบ ภ.ร.ด.8) และจะต้องแจ้งให้ผู้รับประเมินทราบทุกราย แม้ว่าผู้รับประเมินจะชำระค่าภาษีตามที่ประเมินในเวลายื่นแบบพิมพ์ทันทีก็ตาม

5.2 การแจ้งประเมินตามข้อ 5.1 ถ้าส่งให้ผู้รับประเมินด้วยตนเองหรือโดยเจ้าหน้าที่นำส่งจะต้องให้ผู้รับประเมินลงชื่อรับหรือรับทราบไว้เป็นหลักฐาน ถ้าส่งทางไปรษณีย์ให้ใช้แบบไปรษณีย์ตอบรับเป็นหลักฐาน

5.3 ถ้าผู้รับประเมินไม่ยอมรับแบบแจ้งการประเมิน หรือไม่มีผู้รับตามภูมิลำเนาของผู้รับประเมินที่ปรากฏในหลักฐาน ให้เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาให้นิติกรไปดำเนินการเช่นเดียวกับวิธีการปิดหมายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความแพ่ง

5.4 หลักฐานการแจ้งการประเมิน (รวมทั้งหลักฐานการปิดหมาย) เป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงว่าผู้รับประเมินได้ทราบว่าตนเองจะต้องไปชำระค่าภาษีภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันได้รับแจ้งการประเมิน หรือจะต้องไปยื่นคำร้อง ขอให้พิจารณาการประเมินใหม่ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันได้รับแจ้งการประเมิน จึงเป็นหน้าที่ของพนักงานเก็บภาษีที่จะต้องตรวจสอบและรักษาเอกสารดังกล่าวไว้ จนกว่าจะหมดความจำเป็น

6. การร้องขอให้พิจารณาการประเมินใหม่ และการร้องขอให้ยกเว้นขอให้ปลดภาษีหรือขอลดค่าภาษี (การอุทธรณ์ต่อคณะเทศมนตรี คณะกรรมการสุขาภิบาล คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์องค์การบริหารส่วนจังหวัด/ส่วนอำเภอ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เมืองพัทยา)

6.1 เมื่อผู้รับประเมินไม่พอใจการประเมินของพนักงานเจ้าหน้าที่ จะต้องยื่นคำร้องขอให้คณะเทศมนตรี คณะกรรมการสุขาภิบาล คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัด/ส่วนอำเภอ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เมืองพัทยา (คณะผู้บริหารท้องถิ่น) พิจารณาการประเมินนั้นใหม่ โดยใช้แบบพิมพ์ ภ.ร.ด. 9 ให้เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยารับคำร้องนั้นทุกกรณีไม่ว่าจะมายื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามกฎหมายหรือไม่ เมื่อรับคำร้องแล้วต้องลงทะเบียนรับทันทีแล้วเสนอผู้มีหน้าที่ตามลำดับถึงคณะผู้บริหารท้องถิ่นโดยไม่ชักช้า

6.2 ถ้าผู้รับประเมินได้ยื่นคำร้องขอให้ยกเว้น ขอให้ปลดภาษีหรือขอลดค่าภาษี ตามมาตรา 9 มาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 12 และมาตรา 13 โดยได้ยื่นคำร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วตามมาตรา 33 แต่พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาไม่ยกเว้นไม่ปลดภาษีหรือไม่ลดค่าภาษีตามที่ร้องขอผู้รับประเมินมีสิทธิยื่นคำร้อง ให้คณะผู้บริหารเทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา พิจารณาใหม่ได้เช่นเกียวกันกับการร้องขอให้ประเมินใหม่และให้เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยาปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 6.1

7. การพิจารณาของคณะผู้บริหารส่วนท้องถิ่น (เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา)

7.1 ให้คณะผู้บริหารส่วนท้องถิ่น (เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา) พิจารณาในลำดับแรกว่าคำร้องที่ผู้รับประเมินยื่นต่อเทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ตามข้อ 6 นั้น ได้ยื่นภายใน 15 วันนับแต่วันรับแจ้งการประเมินหรือไม่ หากยื่นภายในกำหนดเวลาดังกล่าว จึงพิจารณาต่อไปได้ หากไม่ได้ยื่นภายในกำหนดเวลา ให้คณะผู้บริหารท้องถิ่น (เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา) มีหนังสือแจ้งไปยังผู้รับประเมินว่าหมดสิทธิที่จะให้พิจารณาการประเมินใหม่ตามความในมาตรา 27

7.2 ถ้าผู้รับประเมินได้ยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลา คณะผู้บริหารท้องถิ่น (เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา) พิจารณากำหนดคำร้องนั้นเป็น 2 พวก คือ

(ก) คำร้องขอให้พิจารณาการประเมินใหม่ ที่เห็นว่าการคำนวณค่ารายปีของพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ถูกต้อง ให้คณะผู้บริหารท้องถิ่น (เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา) พิจารณากำหนดค่ารายปีใหม่โดยยึดถือหลักเกณฑ์การคำนวณค่ารายปีตามกฎหมาย (ค่ารายปีคือ จำนวนเงินซึ่งทรัพย์สินนั้นสมควรให้เช่าได้ในปีหนึ่ง)

(ข) คำร้องให้พิจารณาคำขอให้ยกเว้น ขอให้ปลดภาษี หรือขอลดค่าภาษีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้พิจารณาแล้ว แต่ผู้รับประเมินยังไม่พอใจ ให้คณะผู้บริหารท้องถิ่น (เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) พิจารณาว่าสินทรัพย์ของผู้รับประเมินอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับยกเว้น ได้รับการปลดภาษี หรือได้รับการลดค่าภาษี ตามความในมาตรา 9 ถึงมาตรา 13 แห่ง พ.ร.บ. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือไม่ ถ้าอยู่ในหลักเกณฑ์จึงพิจารณาว่าสมควรได้รับการยกเว้นหรือปลดภาษี หรือลดค่าภาษีเพียงใด

7.3 กรณีที่ผู้รับประเมินไม่ได้ยื่นคำร้องขอให้ยกเว้น ขอให้ปลดภาษีหรือขอลดค่าภาษีต่อพนักงานเจ้าหน้าที่จะไม่มีสิทธิร้องขอให้คณะผู้บริหารท้องถิ่น (เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา) พิจารณาให้ยกเว้น หรือปลดภาษี หรือขอลดค่าภาษีเพราะเหตุตามมาตรา 9 ถึง มาตรา 13

8. การดำเนินคดีอาญา และอายุความ

8.1 ผู้รับประเมินที่ไม่ยื่นแบบแจ้งรายการทรัพย์สินภายในกำหนดเวลาที่ เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาประกาศ เป็นผู้มีความผิดตามมาตรา 20 และมีโทษตามมาตรา 46 เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ในฐานะผู้เสียหายต้องไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง ณ ที่ว่าการอำเภอที่เกิดเหตุเพื่อให้พนักงานสอบสวนเรียกตัวผู้กระทำผิดมาสอบสวนดำเนินคดี

8.2 ผู้รับประเมินที่จงใจละเลย ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่แจ้งรายการ รายละเอียดเมื่อเรียก ไม่นำพยานหลักฐานมาแสดง หรือไม่ตอบคำถามเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ซักถาม ตามความในมาตรา 21 และมาตรา 22 เป็นความผิดและมีโทษตามมาตรา 47 ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 8.1

8.3 ผู้ใดยื่นข้อความเท็จ ให้ถ้อยคำเท็จ แสดงพยานหลักฐานเท็จ เพื่อหลีกเลี่ยงหรือหาทางให้ผู้อื่นหลีกเลี่ยงการคำนวณค่ารายปี และผู้ใดโดยความเท็จ โดยเจตนาละเลยโดยฉ้อ

โกง โดยกลอุบาย โดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ที่จะหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการคำนวณค่ารายปี มีความผิดและต้องรับโทษตามมาตรา 48 ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 8.1

8.4 ความผิดตาม พ.ร.บ. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน นี้ เป็นความผิดต่ออาญาแผ่นดิน และเป็นความผิดที่ไม่อาจยอมความได้ เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาต้องไปร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองภายในอายุความฟ้องร้องทุกราย โดยหัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่น (นายกเทศมนตรี ประธานคณะกรรมการสุขาภิบาล ประธานคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร และหัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยาหรือนิติกรไปดำเนินการแทนก็ได้

8.5 ความผิดตามมาตรา 20, 21 และ 22 ซึ่งกำหนดโทษปรับไม่เกิน 200 บาท และ 500 บาท มีอายุความ 1 ปี

8.6 ความผิดดังระบุไว้ในมาตรา 48 ซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีอายุความ 5 ปี

8.7 แม้ว่าจะไม่สามารถดำเนินคดีอาญากับผู้ละเมิด พระราชบัญญัติ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ดังกล่าวข้างต้นได้ เนื่องจากคดีขาดอายุความหรือด้วยเหตุใดก็ตาม เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาก็สามารถดำเนินการคำนวณค่ารายปีและประเมินค่าภาษีต่อไปได้ เพราะการคำนวณค่ารายปี และการประเมินค่าภาษีไม่มีอายุความ

9. การคำนวณค่ารายปี กรณีเจ้าของทรัพย์สินไม่มายื่นแบบ ภ.ร.ด. 2

9.1 เมื่อครบกำหนดเวลายื่นแบบแจ้งรายการทรัพย์สินตามที่ เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาประกาศ และได้ส่งหนังสือเตือนให้มายื่นแบบแล้ว แต่เจ้าของทรัพย์สินไม่มายื่นแบบ ภ.ร.ด.2 นอกจากจะไปแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน ตามที่กล่าวในข้อ 4.8 แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือแจ้งไปยังผู้เช่าหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้น ตามความในมาตรา 19 วรรคสอง เพื่อให้ผู้เช่าหรือผู้ครองทรัพย์สินเป็นผู้แจ้งรายการทรัพย์สินแทน

9.2 การส่งหนังสือสอบถาม (แบบ ภ.ร.ด.2 ข.) ไปยังผู้เช่าหรือผู้ครองทรัพย์ เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาควรมอบให้เจ้าหน้าที่นำส่งเอง เพื่อจะได้มีโอกาสชี้แจงรายละเอียดให้ผู้เช่าหรือผู้ครองทรัพย์สินนั้นทราบ

9.3 ผู้เช่าหรือผู้ครองทรัพย์สิน ต้องกรอกแบบแจ้งรายการในฐานะผู้เช่าหรือผู้ครองทรัพย์สินนั้น ลงในแบบพิมพ์ ภ.ร.ด.2 ค. และ ภ.ร.ด. 2 ง. กรณีแบบพิมพ์ขาดข้อความที่จำเป็นสำหรับการประเมินให้เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาระบุข้อความที่ต้องการให้กรอกเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ได้

9.4 เมื่อได้รับแบบแจ้งรายการจากผู้เช่าหรือผู้ครองทรัพย์สินแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่คำนวณค่ารายปีและประเมินค่าภาษีตามข้อ 4.4 แล้วแจ้งให้พนักงานเก็บภาษีดำเนินการต่อไป

9.5 ถ้าผู้เช่าหรือผู้ครองทรัพย์สินไม่ให้ความร่วมมือ ก็อาจมีความผิดและต้องรับโทษเช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สิน

9.6 ถ้าทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ไม่มีผู้เช่าหรือผู้ครองในเวลาที่เจ้าหน้าที่ของเทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาไปติดต่อ ก็ให้ดำเนินการสืบหาผู้เป็นเจ้าของ ผู้เช่า หรือผู้ครองทรัพย์สินต่อไปจนกว่าจะได้พบ โดยให้บันทึกเรื่องราวไว้เป็นหลักฐานเสนอให้หัวหน้าผู้บริหารส่วนท้องถิ่น (นายกเทศมนตรี ประธานคณะกรรมการสุขาภิบาล ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และปลัดเมืองพัทยา) ทราบทุกราย

10. การเก็บภาษี และการบังคับตามกฎหมาย

10.1 ผู้รับประเมินต้องนำเงินค่าภาษีมาชำระทั้งจำนวนภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งความการประเมิน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวถือว่าค้างชำระภาษี ห้ามผ่อนชำระค่าภาษีหรือแบ่งชำระเป็นงวด

10.2 แม้ว่าผู้รับประเมินจะยื่นคำร้องต่อคณะผู้บริหารท้องถิ่น (เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) เพื่อขอให้พิจารณาการประเมินใหม่ หรือได้นำคดีขึ้นสู่ศาล ก็ยังคงต้องนำเงินค่าภาษีมาชำระตามที่กล่าวในข้อ 10.1 เช่นกัน

10.3 การชำระภาษีเกินกำหนดเวลา จะต้องเสียเงินเพิ่มดังบัญญัติไว้ในมาตรา 43

10.4 หากผู้รับประเมิน ไม่สามารถชำระค่าภาษีทั้งจำนวนได้ในคราวเดียว เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาอาจอนุโลมให้แบ่งชำระได้ไม่เกิน 3 ครั้ง ๆ ละเท่า ๆ กัน โดยวิธีรับฝากไว้เป็นเงินนอก

งบประมาณก่อน เมื่อได้รับฝากครบแล้ว จึงถอนมาชำระค่าภาษีทั้งจำนวน ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ผู้รับประเมินได้รับแจ้งความการประเมิน

10.5 กรณีที่แบ่งชำระค่าภาษีค้างชำระ (เกินกว่า 30 วัน นับตั้งแต่ได้รับแจ้งความการประเมิน) ก็อาจอนุโลมให้ถือปฏิบัติได้ตามข้อ 10.4 แต่จะต้องคำนวณเงินเพิ่มขณะชำระค่าภาษีที่ค้างชำระนั้นด้วย และต้องไม่เกินเวลา 4 เดือนนับตั้งแต่ครบเวลา 30 วัน

10.6 ถ้าผู้ค้างชำระภาษีไม่นำเงินค่าภาษี และเงินเพิ่มมาชำระภายใน 4 เดือน นับตั้งแต่ครบ 30 วัน ตามข้อ 10.1 แล้ว ให้พนักงานเก็บภาษีรายงานตามลำดับให้หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่น (นายกเทศมนตรี ประธานคณะกรรมการสุขาภิบาล ประธานคณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและปลัดเมืองพัทยา)ทราบ เพื่อสั่งให้ดำเนินการยึดทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษี มาขายทอดตลาดเอาเงินมาชำระ **ค่าภาษี*** ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่าย โดยไม่ต้องขอให้ศาลสั่ง

10.7 การยึด อายัดทรัพย์สิน ให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และให้ปฏิบัติโดยเร็วเพื่อมิให้เจ้าของทรัพย์สินจำหน่ายจ่ายโอน หรือยักย้ายซ่อนเร้นทรัพย์สินนั้นเสียก่อน

***หมายเหตุ** พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543 บัญญัติในเรื่องการขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ค้างชำระค่าภาษีไว้ไม่ชัดเจน จึงควรหารือการปฏิบัติเป็นกรณีไป

11. การบริหารการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

11.1 ปลัดเทศบาล ปลัดสุขาภิบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร และหัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา ควรเรียกประชุมเจ้าหน้าที่กองคลัง/ส่วนการคลัง นิติกร และเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ร่วมกันวางแผนและกำหนดการ การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินให้เสร็จสิ้นภายในเดือนธันวาคม เพื่อให้เริ่มลงมือปฏิบัติงานได้ตั้งแต่เดือนมกราคม เป็นต้นไป

11.2 การประชาสัมพันธ์ เป็นหัวใจสำคัญที่จะสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาควรใช้การประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการ ที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความร่วมมือจากประชาชนให้ได้มากที่สุด

11.3 แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน เป็นข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้การจัดเก็บภาษีได้ผลเต็มเม็ดเต็มหน่วย เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วน

จังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยาจึงต้องตรวจสอบปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ การนำเอาข้อมูลมาใช้ประโยชน์เป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ทราบข้อบกพร่องของแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

11.4 เทศบาลต้องจัดการอบรมเจ้าหน้าที่ทุกคน เพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินอย่างสม่ำเสมอ

11.5 ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นนับตั้งแต่หัวหน้าผู้บริหารเทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ต้องเอาใจใส่ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาทุกระยะ เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าหรืออุปสรรคข้อขัดข้อง ซึ่งจะช่วยให้สามารถจัดการแก้ไขได้ทันเหตุการณ์

แนวทางปฏิบัติงานจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่

คู่มือปฏิบัติงานการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมขององค์การบริหารส่วนตำบล กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง (2540 : 341- 360) ได้กำหนดการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พุทธศักราช 2508 ดังนี้

1. การเตรียมการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่

1.1 การตีราคาปานกลาง

เป็นกระบวนการสำคัญเบื้องต้นในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ เพราะเป็นวิธีการกำหนดมูลค่ากลางของที่ดิน เพื่อเป็นฐานในการคำนวณภาษีบำรุงท้องที่ ท้องถิ่นใดจะมีอัตราสูงหรือต่ำก็ขึ้นอยู่กับราคาปานกลางที่ดินเป็นตัวประกอบสำคัญ ดังนั้น กฎหมายจึงได้บัญญัติไว้เป็นพิเศษ กล่าวคือ กำหนดหลักเกณฑ์ไว้แน่นอนในการตีราคาปานกลาง โดยอยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการ อันประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งกระทำกัน 4 ปีต่อครั้ง และให้เป็นราคาปานกลางตลอดเวลา 4 ปี เว้นแต่จะมีเหตุผลอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

1.1.1 คณะกรรมการตีราคาปานกลางของที่ดิน (มาตรา 14)

ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการตีราคาปานกลางของที่ดินขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่พิจารณาตีราคาปานกลางของที่ดิน และให้คณะกรรมการประกอบด้วย

- ในเขตเทศบาล ให้มีปลัดจังหวัด ที่ดินจังหวัด นายอำเภอท้องที่ เทศมนตรีหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิสองคน ซึ่งสภาเทศบาลเลือก

- ในเขตสุขาภิบาล ให้มีปลัดจังหวัด ที่ดินจังหวัด นายอำเภอท้องที่ กรรมการสุขาภิบาลหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิสองคน ซึ่งคณะกรรมการสุขาภิบาลเลือก

- นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลที่มีกำนันให้มีปลัดจังหวัด ที่ดินจังหวัด นายอำเภอท้องที่ กำนันท้องที่ และผู้ทรงคุณวุฒิสองคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเลือก

- นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลที่ไม่มีมีกำนัน ให้มีปลัดจังหวัด ที่ดินจังหวัด นายอำเภอท้องที่ และผู้ทรงคุณวุฒิสองคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเลือก

กรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุมการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก และให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ในการตีราคาปานกลางของที่ดิน ให้คณะกรรมการตีราคาปานกลางของที่ดินทุกรอบสี่ปี เว้นแต่มีเหตุที่แสดงว่าราคาปานกลางได้เปลี่ยนไปมาก หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นเอง หรือมีผู้ร้องขออาจตีราคาปานกลางใหม่ก่อนกำหนดสี่ปีก็ได้

1.1.2 การแบ่งหน่วยที่ดินสำหรับการตีราคาปานกลางของที่ดิน หน่วยที่ดิน หมายถึง อาณาเขตหรือบริเวณหนึ่ง ๆ ซึ่งที่ดินทุกแปลงที่อยู่ภายในอาณาเขต หรือบริเวณดังกล่าวมีราคาของที่ดินเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน หน่วยที่ดินแต่ละหน่วยจะมีราคาปานกลางที่ดินเพียงราคาเดียวเท่านั้น เพราะถือว่า ที่ดินทุกแปลงที่อยู่ในหน่วยที่ดินเดียวกันจะต้องมีราคาที่ดินเท่ากันหรือใกล้เคียงกันมาก กรณีเมื่อมีการกำหนดหน่วยที่ดินหน่วยใดแล้ว และมีที่ดินภายในหน่วยราคาแตกต่างกัน ให้เจ้าหน้าที่ทำการแบ่งหน่วยที่ดินเพิ่มขึ้นอีก ทั้งนี้จนกว่าที่ดินแต่ละหน่วยจะมีราคาปานกลางเพียงราคาเดียวเท่านั้น ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และเมืองพัทยา จะเป็นผู้แบ่งหน่วยที่ดินในเบื้องต้น เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการตีราคาปานกลางของที่ดิน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้งพิจารณาต่อไป แต่อย่างไรก็ดีถ้าคณะกรรมการตีราคาปานกลางของที่ดินดังกล่าว พิจารณาแล้วเห็นว่า การแบ่งหน่วยที่ดินของเจ้าหน้าที่ไม่เหมาะสมหรือยังไม่ก่อให้เกิดความเป็นธรรมก็สามารถเปลี่ยนแปลงอาณาเขต หรือบริเวณหน่วยที่ดินให้เหมาะสม และก่อให้เกิดความเป็นธรรมได้

การแบ่งหน่วยที่ดินสำหรับการตีราคาปานกลางของที่ดินมีหลักเกณฑ์สำคัญดังนี้

- ให้พิจารณากำหนดหน่วยราคาปานกลางที่ดินทีละตำบลในเขตเป็นหลัก

- ในกรณีที่ดินในตำบลที่จะทำการตีราคาปานกลาง มีราคาของที่ดินไม่แตกต่างกันมาก ให้กำหนดแบ่งหน่วยที่ดินที่จะทำการตีราคาเป็นหน่วยตำบล

- ในกรณีที่ดินในตำบลที่จะทำการตีราคาปานกลาง มีราคาของที่ดินไม่แตกต่างกันมาก ให้พิจารณากำหนดเขตในตำบลนั้นแยกออกเป็นหน่วย ๆ เพื่อให้ตีราคาปานกลางของที่ดินเป็นไปโดยเที่ยงธรรม โดยให้พิจารณาสภาพสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ประกอบด้วย

(ก) สภาพ ขนาด และจำนวนชุมชน เช่น เป็นที่ดินที่อยู่ในเขตชุมชนขนาดใหญ่มีประชากรมาก ที่ดินบริเวณนั้นย่อมมีราคาสูงกว่าที่ดิน ที่อยู่ในเขตชุมชนเล็กกว่า ก็ให้พิจารณาแบ่งแยกที่ดินออกเป็นอีกหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยแล้วแต่กรณี

(ข) สภาพทำเลที่ตั้งของที่ดิน โดยพิจารณาคำนึงถึงสภาพถนน สภาพแหล่งน้ำ หรือคลองส่งน้ำ ของกรมชลประทาน เช่น สภาพที่ดินที่อยู่ติดถนนใหญ่และเป็นย่านการค้าย่อมทำให้ที่ดินมีราคาสูงกว่าที่ดินที่อยู่ลึกเข้าไปและอยู่ห่างจากถนนใหญ่ ในกรณีเช่นนี้อาจพิจารณาแบ่งที่ดินที่อยู่ถนนใหญ่ลึกเข้าไปไม่เกิน 30 เมตร ออกเป็นหน่วยหนึ่ง ส่วนที่ดินที่อยู่ลึกเข้าไปจากที่ดินดังกล่าวให้เป็นอีกหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยแล้วแต่กรณี

(ค) การใช้ประโยชน์ในที่ดิน เช่น ที่ดินที่ได้ใช้ในการปลูกสร้างอาคารพาณิชย์หรือโรงเรือนอื่น ๆ ประกอบ เป็นต้น

(ง) มีสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น ที่ดินในเขตที่มีถนนผ่าน มีทางระบายน้ำ ประปา ไฟฟ้า และโทรศัพท์ผ่าน เป็นต้น ย่อมมีส่วนทำให้ที่ดินในบริเวณนั้น มีราคาสูงกว่าที่ดินที่ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือสาธารณูปโภคผ่าน ก็ให้พิจารณาแย่งหน่วยที่ดินแยกจากกัน

1.1.3 การแบ่งหน่วยที่ดินโดยใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

สำหรับเทศบาลทุกแห่งและเมืองพัทยา ปัจจุบันได้มีการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเรียบร้อยแล้ว และได้มีหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 047/394 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2528 สั่งการให้เทศบาลทุกแห่งและเมืองพัทยาใช้แผ่นที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินในการกำหนดหน่วยราคาปานกลางที่ดิน โดยมีหลักเกณฑ์สำคัญดังนี้

- ให้พิจารณากำหนดหน่วยราคาปานกลางที่ดิน ทีละตำบลในเขตเป็นหลัก

- ให้เทศบาลทุกแห่งและเมืองพัทยาใช้แผนที่ภาษีโรงเรือนและที่ดินเป็นแนวทางในการพิจารณาแบ่งหน่วยที่ดิน เพราะสามารถแสดงรูปร่าง ขอบเขตของแปลงที่ดิน อาคาร โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างได้อย่างชัดเจน สะดวกสำหรับเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาความหนาแน่นของชุมชนและอาคารต่าง ๆ ซึ่งพอจะคาดการได้ว่าเขตซึ่งมีความหนาแน่นของอาคาร โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างหนาแน่นย่อมน่าจะเป็นเขตที่เป็นย่านชุมชน ย่านการค้า และมีราคาที่ดินสูงกว่า

เขตอื่นที่มีความหนาแน่นน้อยกว่า นอกจากนี้ยังสามารถเปรียบเทียบลักษณะของพื้นที่ ได้อย่างชัดเจน พอที่จะประมาณชัดเจน พอที่จะประมาณโดยละเอียดได้ว่าในบริเวณใดควรเป็นหน่วยราคาปานกลางที่ดินเดียวกัน เพราะมีราคาที่ดินใกล้เคียงและบริเวณใดควรเป็นหน่วยราคาปานกลางที่ดินอีกหน่วยหนึ่งเพราะมีราคาที่ดินต่างกัน

1.1.4 การกำหนดราคาปานกลางของที่ดิน

การกำหนดหน่วยราคาปานกลางที่ดินที่กล่าวมาเป็นการกำหนดขอบเขตที่ดินที่น่าจะมีราคาใกล้เคียงกัน ดังนั้นที่ดินทุกแปลงที่อยู่ในหน่วยราคาปานกลางที่ดินเดียวกันจะมีราคาปานกลางของที่ดินราคาเดียวกัน ซึ่งการกำหนดราคาปานกลางที่ดินในแต่ละหน่วยราคาปานกลางที่ดินนั้นพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 มาตรา 13 ได้กำหนดให้ดำเนินการโดย

(ก) ให้นำเอาราคาที่ดินในหน่วยที่จะทำการตีราคา ซึ่งซื้อขายกันโดยสุจริตครั้งสุดท้ายไม่น้อยกว่า 3 ราย ในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี ก่อนวันตีราคา มาคำนวณถัวเฉลี่ยเป็นราคาปานกลางโดยมิให้คำนวณราคาโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งเพาะปลูกเข้าด้วย

(ข) ในกรณีที่ไม่มีการซื้อขายที่ดินตามข้อ (ก) ในหน่วยใดให้นำเอาราคาปานกลางที่คำนวณตามวิธีการในข้อ (ก) ของที่ดินในหน่วยใกล้เคียงที่มีสภาพและทำเลที่ดินคล้ายคลึงกันมาเป็นราคาปานกลางของที่ดินในหน่วยนั้นได้

(ค) ถ้าไม่อาจตีราคาตามข้อ (ข) ให้กำหนดราคาปานกลางของที่ดินโดยถือเกณฑ์อย่างอื่นอันอาจแสดงราคาตลาดของที่ดินโดยเฉลี่ยได้

1.1.5 การสืบหาราคาปานกลางของที่ดิน

(ก) ก่อนเริ่มการตีราคาปานกลางของที่ดิน 3 เดือน ให้นายอำเภอผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล ปลัดสุขาภิบาล และปลัดเมืองพัทยา เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและสืบหาราคาที่ดินที่มีการซื้อขายที่ดินโดยสุจริตในช่วงเวลานั้นในเขตตำบล ในเขตชุมชนและที่ดินข้างเคียงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานที่ดินอำเภอ ธนาคารพาณิชย์ และราคาที่ดินที่มีการซื้อขายกันเองโดยไม่อาจตรวจสอบได้ ตลอดจนจากการซื้อขายที่ดินจากแหล่งอื่นที่เชื่อถือได้ว่าเป็นราคาที่ดินที่มีการซื้อขายกันจริง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการตีราคาปานกลางของที่ดิน

(ข) ในการตีราคาปานลางของที่ดินนั้น ให้สืบราคาที่ดินในหน่วยราคาปานกลางที่ดินแบ่งไว้แต่ละหน่วยซึ่งซื้อขายกันโดยสุจริตครั้งสุดท้ายให้มากพอสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามรายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีก่อนวันตีราคาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานที่ดินอำเภอ ธนาคารพาณิชย์ และราคาที่ดินที่มีการซื้อขายกันเอง

โดยมีอาจตรวจสอบได้ ตลอดจนจากการซื้อขายที่ดินจากแหล่งอื่นที่อาจเชื่อได้ว่าเป็นราคาที่ดินที่มีการซื้อขายกันจริงมาคำนวณถัวเฉลี่ยเป็นราคาปานกลางที่ดินในแต่ละหน่วยราคาปานกลาง ทั้งนี้โดยมิให้นำราคาโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งเพาะปลูกมาคำนวณด้วย

1.1.6 การพิจารณาตีราคาปานกลางของที่ดิน

ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการแบ่งหน่วยและกำหนดราคาปานกลางโดยคร่าว ๆ ก่อน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพิจารณาของคณะกรรมการตีราคาปานกลางที่ดินนั้น ทั้งนี้เจ้าหน้าที่จะดำเนินการร่างประกาศ ภ.บ.ท. 1 ตามหน่วยราคาปานกลางที่ได้จัดแบ่งไว้ และกำหนดราคาปานกลางในเบื้องต้นโดยการสืบหาราคาตามวิธีการที่กล่าวมาในข้อ 1.1.5 แต่อย่างไรก็ดี ถ้าคณะกรรมการตีราคาปานกลางของที่ดินเห็นว่าการกำหนดหน่วยราคาปานกลางของเจ้าหน้าที่หรือราคาปานกลางของเจ้าหน้าที่ที่เสนอมาไม่เหมาะสม คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจที่จะพิจารณาหน่วยราคาปานกลางหรือราคาปานกลางของหน่วยต่างๆ นั้นใหม่ให้เหมาะสม และเกิดความยุติธรรมได้

ข้อพิจารณาสำหรับคณะกรรมการตีราคาปานกลางที่ดินที่จะต้องถือปฏิบัติ

(ก) คณะกรรมการตีราคาปานกลางของที่ดินจะประชุมพิจารณาตีราคาปานกลางในทุกหน่วยโดยคณะกรรมการอาจจะออกไปประชุมพิจารณาตรวจสอบด้วยตนเองเพื่อให้เกิดความเที่ยงธรรมมากที่สุด สำหรับระยะเวลาดำเนินการควรเป็นประมาณกลางเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคมของปีสุดท้ายที่จะครบรอบการตีราคาปานกลาง

(ข) การยื่นรายงานการตีราคาปานกลางของที่ดินต่อ ผู้ว่าราชการจังหวัดตลอดจนผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศราคาปานกลางของที่ดิน เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คณะกรรมการไม่จำเป็นต้องรอให้การพิจารณาตีราคาแล้วเสร็จทุกหน่วยควรทยอยยื่น รายงานการตีราคาปานกลางให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาได้เวียนจนครบทุกหน่วย กำหนดการปฏิบัติขั้นนี้ให้แล้วเสร็จอย่างช้าภายใน 1 เดือน นับจากวันที่คณะกรรมการพิจารณาตีราคาหน่วยสุดท้ายเสร็จ

(ค) คณะกรรมการตีราคาปานกลางของที่ดินจะยื่นรายงานตีราคาปานกลางของที่ดินภายในเดือนตุลาคมของปีสุดท้ายที่จะครบรอบการตีราคาปานกลาง (ทางปฏิบัติควรตีราคาปานกลางให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม)

(ง) ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศราคาปานกลางของที่ดิน ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานจากคณะกรรมการตีราคาปานกลางของที่ดิน

อนึ่ง ถ้าเจ้าของที่ดินไม่เห็นพ้องด้วยกับราคาปานกลางของที่ดิน เจ้าของที่ดินมีสิทธิอุทธรณ์การตีราคาปานกลางของที่ดินต่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ภายในสามสิบวัน

นับแต่วันที่ประกาศราคาปานกลางของที่ดิน (ม.20) โดยยื่นอุทธรณ์ตามแบบ ภ.บ.ท. 12 สำหรับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวให้ใช้สำหรับปีที่เป็นประเด็นแห่งการอุทธรณ์เป็นต้นไป จนถึงปีสุดท้ายของรอบระยะเวลาสี่ปีที่จะทำการตีราคาใหม่ นอกจากนั้นภายหลังการตีราคาปานกลางของที่ดินตามที่กล่าวมาแล้ว ถ้ามีเหตุแสดงว่าราคาที่ดินในหน่วยใดได้เปลี่ยนไปมาก และผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาเห็นสมควรหรือเจ้าของที่ดินร้องขอ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะสั่งให้คณะกรรมการทำการพิจารณาตีราคาปานกลางของที่ดินในหน่วยนั้นเสียใหม่ก็ได้ (ม.17) และราคาปานกลางที่พิจารณาใหม่ให้ใช้ได้สำหรับปีที่ถัดจากปีที่มีการประกาศตีราคาปานกลางของที่ดินใหม่จนถึงปีสุดท้ายของรอบระยะเวลาสี่ปีนั้น

1.2 การสำรวจที่ดินเพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่

การสำรวจที่ดินเพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่มีความมุ่งหมายเพื่อให้ทราบว่ามีที่ดินรายใด แปลงใดอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ รวมทั้งการสำรวจรายการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่สำหรับที่ดินแปลงนั้น เช่น ลักษณะการทำประโยชน์ที่ตั้งของที่ดิน เป็นต้น โดยสำรวจตามรายการในแบบ ภ.บ.ท.5 เพื่อจะได้ยื่นแบบสำรวจต่อเจ้าพนักงานประเมินทำการคำนวณเนื้อที่และค่าภาษีบำรุงท้องที่ต่อไป

1.2.1 เจ้าพนักงานสำรวจ

- ในเขตเทศบาล เจ้าพนักงานสำรวจถ้าเทศบาลเห็นว่าไม่มีความจำเป็นจะไม่แต่งตั้งก็ได้ เพราะในเขตเทศบาลนั้น พ.ร.บ.ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 ม. 24 กำหนดให้เจ้าของที่ดินเป็นผู้ยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5) เอง

- นอกเขตเทศบาล เจ้าพนักงานสำรวจควรแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และปลัดอำเภอ โดยแยกหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

- ผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่ทำการสำรวจที่ดินที่อยู่ในเขตหมู่บ้านของตน แล้วยื่นแบบแสดงรายการที่ดินแทนเจ้าของที่ดิน

- กำนันโดยปกติมีหน้าที่ ทำการสำรวจที่ดินที่อยู่ในเขตหมู่บ้านของตนในฐานะผู้ใหญ่บ้าน แล้วยื่นแบบแสดงรายการที่ดินแทนเจ้าของที่ดิน แต่ถ้าหากหมู่บ้านใดในตำบลนั้นตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านว่างหรือผู้ใหญ่บ้านไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กำนันเป็นผู้ทำการแทน

- ปลัดอำเภอมีหน้าที่ทำการสำรวจที่ดินที่อยู่ในเขตอำเภอนั้นแล้วยื่นแบบแสดงรายกายที่ดินแทนเจ้าของที่ดินได้โดยให้นายอำเภอเป็นผู้พิจารณามอบหมายเป็นครั้งคราวตามความจำเป็น เมื่อเห็นว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

- มาตรา 9 กำหนดให้นายกเทศมนตรี มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานสำรวจสำหรับในเขตเทศบาลนอกเหนือจากนั้น ให้นายอำเภอท้องที่เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานสำรวจ

การที่กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานสำรวจ มีอำนาจหน้าที่ทำการสำรวจที่ดินที่อยู่นอกเขตเทศบาล และยื่นแบบแสดงรายการที่ดินแทนเจ้าของที่ดินตามมาตรา 24 วรรค 2 เพื่อเป็นการช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแก่เจ้าของที่ดิน โดยที่ดินที่อยู่นอกเขตเทศบาลมีเป็นจำนวนมาก บริเวณกว้างขวางห่างไกล การคมนาคมไม่สะดวก ถ้าจะให้เจ้าของที่ดินต้องมายื่นแบบแสดงรายการที่ดินด้วยตนเองอาจไม่บังเกิดผลดีแก่การเก็บภาษีบำรุงท้องที่ฉะนั้นจึงให้จังหวัดกำหนดให้เจ้าพนักงานสำรวจทำการสำรวจและยื่นแบบแสดงรายการที่ดินแทนเจ้าของที่ดินตามแบบ ภ.บ.ท.3 โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ลงนามอาศัยอำนาจตามมาตรา 24

1.2.2 วิธีการสำรวจและอำนาจของเจ้าพนักงานสำรวจ

- กำหนดวัน เวลา ที่จะทำการสำรวจ แล้วประกาศให้เจ้าของที่ดินหรือผู้แทนได้รับทราบและมาชี้เขตพร้อมกับแจ้งจำนวนเนื้อที่

- ประกาศกำหนดวัน เวลา ที่จะทำการสำรวจ ให้ทำตามแบบ ภ.บ.ท.4 ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านแห่งท้องที่ (มาตรา 28)

- เมื่อถึงกำหนดนัด ให้เจ้าพนักงานสำรวจทำการสำรวจตามรายการในแบบ ภ.บ.ท.5 (แบบแสดงรายการที่ดิน)

- ถ้าเจ้าของที่ดินหรือผู้แทนไม่มาชี้เขต ไม่ยอมแจ้งจำนวนเนื้อที่ชี้เขตหรือแจ้งจำนวนเนื้อที่ดินขาดจำนวนจริง หรือไม่ให้ความสะดวกเจ้าพนักงานสำรวจมีอำนาจเข้าไปในที่ดินหรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการเพื่อทำการสำรวจตามที่เห็นว่าถูกต้อง (มาตรา 28 วรรค2)

- ให้เจ้าพนักงานสำรวจทำการสำรวจที่ดิน ในเขตรับผิดชอบให้แล้วเสร็จ และยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5) ต่อเจ้าพนักงานประเมินแทนเจ้าของที่ดินภายใน เดือนมิถุนายนของปีสุดท้ายแห่งรอบการตีราคาปานกลางของที่ดิน

- เมื่อได้รับแจ้งว่าที่ดินที่อยู่ในเขตอำนาจทำการ สำรวจของตนมีบุคคลใดเป็นเจ้าของที่ดินขึ้นใหม่หรือจำนวนเนื้อที่ดินเดิมของเจ้าของที่ดินผู้ใดเปลี่ยนแปลงไปหรือเจ้าของที่ดินได้เปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน อันเป็นเหตุให้การลดหย่อนตามมาตรา 22 เปลี่ยนแปลงไปหรือมีเหตุอย่างอื่นทำให้อัตราภาษีบำรุงท้องที่สำหรับที่ดินเปลี่ยนแปลงไป เจ้าพนักงานสำรวจต้องยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5, ภ.บ.ท.8 , ภ.บ.ท.8 ก แล้วแต่กรณี) ต่อเจ้าพนักงานประเมินแทนเจ้าของที่ดินภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเจ้าของที่ดิน (มาตรา 31 และมาตรา 32)

1.2.3 ที่ดินที่ต้องสำรวจเพื่อจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ได้แก่

- ที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหรือคณะบุคคล ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลรวมทั้งที่ดินที่ไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน แต่อยู่ในความครอบครองของบุคคลหรือคณะบุคคลดังกล่าว

คำว่า "ที่ดิน" หมายความรวมถึง พื้นที่ดินและให้ความหมายถึงพื้นที่ที่เป็นภูเขาหรือที่มีน้ำด้วย

- ที่ดินเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือที่ดินของรัฐที่ใช้ในกิจการของรัฐหรือสาธารณะแต่นำไปจัดหาผลประโยชน์ เช่น ที่ดินราชพัสดุนำไปให้เช่า ป่าสงวนแห่งชาติ ที่อธิบดีกรมป่าไม้ได้อนุมัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อนุญาตให้บุคคลเข้าไปทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยชั่วคราว เป็นต้น

- ที่ดินของราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้ในกิจการของ ราชการส่วนท้องถิ่นหรือสาธารณะ แต่นำไปจัดหาผลประโยชน์ เช่น ที่ดินของราชการส่วนท้องถิ่น ยอมให้เอกชนเช่าทำมาหากินปลูกที่อยู่อาศัยหรือปลูกร้านค้าขายแล้วเรียกเก็บค่าเช่า ให้ทำการสำรวจเพื่อจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ เป็นต้น

- ที่ดินที่ใช้เฉพาะศาสนกิจศาสนาใดศาสนาหนึ่ง ที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของวัดไม่ว่าจะใช้ประกอบศาสนกิจศาสนาใดศาสนาหนึ่งหรือไม่ (หรือศาลเจ้าแต่นำไปจัดหาผลประโยชน์)

- ที่ดินที่เป็นหัวไร่ปลายนาที่มีเนื้อที่ไม่เกิน 1,000 ไร่ นี้ ทางราชการจะเปิดให้ราษฎรเข้าจับจองแต่ยังไม่เปิดให้เข้าจับจองและราษฎรได้เข้าไปทำประโยชน์ก่อน

- ที่ดินที่เช่าช่วงไปทำเหมืองแร่ โดยผู้ทำเหมืองแร่เป็นผู้เสียภาษี

1.2.2 ที่ดินที่ไม่ต้องสำรวจเพื่อจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ได้แก่

- ที่ดินที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ ตามนัยมาตรา8 พระราชบัญญัติ ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 มีอยู่ 12 ประเภท ได้แก่

(1) ที่ดินที่เป็นที่ตั้งพระราชวังอันเป็นส่วนสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

(2) ที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือที่ดินของรัฐที่ใช้ในกิจการของรัฐหรือสาธารณะโดยมิได้หาผลประโยชน์ เช่น ถนนหลวง ที่ดินที่ใช้ตั้งกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ

(3) ที่ดินของราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้ในกิจการของราชการส่วนท้องถิ่นหรือสาธารณะโดยมิได้หาผลประโยชน์ เช่น ที่ดินที่เป็นที่ตั้งศาลาเทศบาล ที่ทำการ

สุขาภิบาล เป็นต้น แต่ถ้าเทศบาลที่นำที่ดินไปหาผลประโยชน์ เช่นให้เอกชนเช่าที่ดินของเทศบาลก็จะไม่ได้รับยกเว้นภาษีบำรุงท้องที่

(4) ที่ดินที่ใช้เฉพาะการพยาบาลสาธารณะ การศึกษา หรือการกุศลสาธารณะ เช่น ที่ดินที่เป็นที่ตั้งโรงพยาบาลของรัฐ หรือโรงเรียนของรัฐ เป็นต้น ทั้งนี้แม้ที่ดินนั้นจะเป็นที่ดินเอกชนก็ตาม

(5) ที่ดินที่ใช้เฉพาะศาสนกิจศาสนาใดศาสนาหนึ่ง ที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของวัดไม่ว่าจะใช้ประกอบศาสนกิจใดศาสนาหนึ่งหรือไม่ หรือที่ศาลเจ้า โดยมิได้หาผลประโยชน์ เช่น ที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งวัดในพระพุทธศาสนา ที่ตั้งสุเหร่าในศาสนาอิสลาม หรือที่ตั้งของโบสถ์ในคริสศาสนาหรือที่ตั้งศาลเจ้า ไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ แต่ถ้าที่ดินนั้นมีควรใช้หาประโยชน์ เช่น เป็นที่จอดรถ โดยเก็บค่าจอด ที่ดินนี้ย่อมไม่ได้รับการยกเว้น

(6) ที่ดินที่ใช้เป็นสุสานและฌาปนสถานสาธารณะโดยมิได้รับประโยชน์ตอบแทน ต้องเป็นสุสานหรือฌาปนสถานสาธารณะที่มิได้รับประโยชน์ตอบแทน จึงจะได้รับการยกเว้นภาษีบำรุงท้องที่ ดังนั้นสุสานที่ญาติของตนตายต้องเสียเงินค่าที่ดินฝังศพ จึงไม่อยู่ในข่ายรับการยกเว้นภาษี

(7) ที่ดินที่ใช้ในการรถไฟ การประปา การไฟฟ้า หรือการท่าเรือของรัฐหรือที่ใช้เป็นสนามบินของรัฐ ได้แก่ที่ดินของการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค การไฟฟ้าฝ่ายผลิต การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การท่าเรือแห่งประเทศไทย การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย

(8) ที่ดินที่ใช้ต่อเนื่องกับ โรงเรือนที่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินอยู่แล้วเช่น นาย ก. เป็นเจ้าของที่ดินแปลงหนึ่ง ได้ปลูกให้คนอื่นเช่าในที่ดินนี้ นาย ก. ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ดังนั้น นาย ก.จึงได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่สำหรับที่ดินของตน โดยไม่คิดค่าตอบแทนหรือหาผลประโยชน์ ย่อมได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี

(9) ที่ดินของเอกชนเฉพาะส่วนที่เจ้าของที่ดินยินยอม ให้ทางราชการจัดให้เพื่อสาธารณประโยชน์ โดยเจ้าของที่ดินมิได้ใช้หรือหาผลประโยชน์ในที่ดินเฉพาะส่วนนั้น เช่น เจ้าของที่ดินยินยอมให้กรมสามัญศึกษาปลูกสร้างโรงเรียนชั่วคราวในที่ดินของตน โดยไม่คิดค่าตอบแทนหรือหาผลประโยชน์ ย่อมได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี

(10) ที่ดินที่เป็นที่ตั้งที่ทำการขององค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ หรือองค์การระหว่างประเทศอื่น ในเมื่อประเทศไทยมีข้อผูกพันให้ยกเว้นตามอนุสัญญาหรือความตกลง

(11) ที่ดินที่เป็นที่ตั้งที่ทำการของสถานทูตหรือสถานกงสุล ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกัน

(12) ที่ดินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เช่น ที่ดินใช้เป็นสุสานและฌาปนสถาน ฌาปนสถานสาธารณะ โดยรับประโยชน์ตอบแทนอาจได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ได้เฉพาะที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

- ที่ดินที่ทางราชการสงวนไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว หรือที่สาธารณะประโยชน์ที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน

1.3 การประกาศให้เจ้าของที่ดินยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน เพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่

ตามความในมาตรา 24 มาตรา 29 และมาตรา 30 แห่ง พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 ได้กำหนดให้เจ้าของที่ดินซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่หรือพนักงานสำรวจ ยื่นแบบแสดงรายการที่ดินเพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่ต่อพนักงานประเมินโดยยื่น ณ สำนักงานเทศบาลที่ที่ดินแปลงนี้ตั้งอยู่ในเขตหรือยื่น ณ สถานที่อื่นที่นายกเทศมนตรีกำหนด สำหรับที่ดินที่อยู่นอกเขตเทศบาล ให้ยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอที่ที่ดินแปลงนั้นตั้งอยู่ในเขตหรือยื่น ณ สถานที่อื่นที่นายอำเภอกำหนด ทั้งนี้ให้ยื่นภายในเดือนมกราคม ของปีแรกที่มีการตีราคาปานกลางที่ดินแบบแสดงรายการที่ดินที่ได้ยื่นไว้ให้ใช้ได้ทุกปีในรอบระยะเวลา 4 ปี มีข้อสังเกตที่เจ้าหน้าที่ผู้รับแสดงรายการที่ดินเพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่ต้องยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติคือ

1.3.1 เจ้าของที่ดินซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ต้องยื่นแบบ แสดงรายการที่ดินเป็นรายแปลงตามแบบ ภ.บ.ท.5 โดยยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมิน ณ สำนักงานเทศบาล กรณีที่ดินตั้งอยู่ในเขตเทศบาลภายในเดือนมกราคมของปีแรกที่มีการตีราคาปานกลางที่ดิน ซึ่งแบบดังกล่าวให้ใช้ได้ทุกปีในรอบระยะเวลาสิ้นปีนั้น

1.3.2 ในกรณีที่ดินอยู่นอกเขตเทศบาล เจ้าพนักงานสำรวจจะทำการสำรวจแล้วยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน แทนเจ้าของที่ดินเป็นรายแปลงที่ทำการสำรวจทุกช่วง 4 ปี โดยพนักงานสำรวจจะต้องจัดทำหนังสือส่งแบบแสดงรายการที่ดิน ตามแบบ ภ.บ.ท. 16

1.3.3 ถ้าบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินตาย เป็นผู้ไม่อยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเรื่องสาบสูญ หรือเป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาท ผู้รับมอบอำนาจ ผู้ครอบครองทรัพย์สิน ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์หรือผู้จัดการทรัพย์สิน แล้วแต่กรณี มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน (มาตรา 25)

1.3.4 ถ้าเจ้าของที่ดินเป็นนิติบุคคล ให้ผู้จัดการหรือผู้แทนอื่นของนิติบุคคลนั้นมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน (มาตรา 26)

1.3.5 ถ้าบุคคลหลายคนเป็นเจ้าของที่ดินร่วม ให้บุคคลเหล่านั้นมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน (มาตรา 27)

1.3.6 กรณีที่บุคคลใดเป็นเจ้าของที่ดินขึ้นใหม่ หรือจำนวนเนื้อที่ดินเปลี่ยนแปลงไป เจ้าของที่ดินนั้นต้องยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน ต่อเจ้าพนักงานประเมินภายใน 30วัน นับแต่วันที่เป็นเจ้าของที่ดินขึ้นใหม่ หรือนับแต่วันที่จำนวนเนื้อที่ดินขึ้นใหม่ หรือนับแต่วันที่จำนวนเนื้อที่ดินเปลี่ยนแปลงไป กรณีที่ดินอยู่นอกเขตเทศบาลให้เจ้าของที่ดินแจ้งต่อเจ้าพนักงานสำรวจภายในกำหนดเวลาเช่นเดียวกัน เพื่อเจ้าพนักงานสำรวจจะยื่นแบบแสดงรายการที่ดินต่อเจ้าพนักงานประเมินภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเจ้าของที่ดิน (มาตรา 31)

1.3.7 กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน อันเป็นเหตุให้การลดหย่อนเนื้อที่ดินเปลี่ยนแปลงไป หรือมีเหตุอย่างอื่นนทำให้อัตราภาษีบำรุงท้องที่สำหรับที่ดินเปลี่ยนแปลงไปเจ้าของที่ดินต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อเจ้าพนักงานประเมินภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง หรือนับแต่วันที่มีเหตุอย่างอื่นทำให้อัตราภาษีบำรุงท้องที่เปลี่ยนแปลง กรณีที่ดินอยู่นอกเขตเทศบาลให้เจ้าของที่ดินแจ้งต่อเจ้าพนักงานสำรวจภายในกำหนดระยะเวลาเช่นเดียวกัน เพื่อเจ้าพนักงานสำรวจจะได้แจ้งการเปลี่นแปลงนั้นต่อเจ้าพนักงานประเมินภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากเจ้าของที่ดิน (มาตรา 32)

1.4 การประเมินภาษีบำรุงท้องที่

การประเมินภาษีบำรุงท้องที่ คือ การที่เจ้าพนักงานประเมินดำเนินการคำนวณภาษีบำรุงท้องที่ของที่ดินแต่ละแปลงว่าจะต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ปีละเท่าใด โดยอาศัยข้อมูลจากแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5) ที่เจ้าของที่ดินหรือเจ้าพนักงานสำรวจยื่นต่อเจ้าพนักงานประเมินเป็นเกณฑ์คำนวณ

1.4.1 การแต่งตั้งเจ้าพนักงานประเมิน

- ในเขตเทศบาล นายกเทศมนตรีจะพิจารณาแต่งตั้งจาก พนักงานตำแหน่งใดก็แล้วแต่จะเห็นสมควร

- นอกเขตเทศบาล นายอำเภอควรพิจารณาแต่งตั้งจากปลัดอำเภอ การแต่งตั้งไม่ต้องระบุชื่อ โดยระบุตำแหน่งปลัดอำเภอไว้กว้าง ๆ เพื่อสะดวกในการช่วยกันปฏิบัติงาน ส่วนจะให้ปลัดอำเภอผู้ใดที่มีความเหมาะสมเป็นหัวหน้าดูแลรับผิดชอบงานนี้ก็มอบหมายกันอีกส่วนหนึ่ง

1.4.2 การปฏิบัติงานของพนักงานประเมิน

เจ้าพนักงานประเมินที่ได้รับการแต่งตั้งต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

- เมื่ออำเภอและเทศบาล ได้ดำเนินการแต่ตั้งเจ้าพนักงานประเมินแล้ว ขอให้ประชุม แนะนำชี้แจงอำนาจหน้าที่ให้แจ่มแจ้งเพื่อป้องกันความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

- เมื่อเจ้าพนักงานประเมินได้รับแบบแสดงรายการที่ดิน เพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท. 5) จากเจ้าของที่ดินหรือเจ้าพนักงานสำรวจแล้ว (สำหรับกรณีเจ้าพนักงานสำรวจจะต้องทำหนังสือนำส่งตามแบบ ภ.บ.ท.16 ก่อนส่งแบบให้พนักงานประเมิน)

- ดำเนินการคำนวณภาษีบำรุงท้องที่ การคิดเนื้อที่ดินเพื่อประเมินภาษี กรณีที่มีการลดหย่อน ยกเว้น หรือลดภาษีบำรุงท้องที่ จะต้องหักที่ดินที่ไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่หรือที่ได้รับลดหย่อนออกก่อน เหลือเนื้อที่เท่าใดจึงให้นำมาคำนวณภาษี ในการคำนวณภาษีก็จะต้องพิจารณาว่าที่ดินใช้ทำประโยชน์อะไร อยู่ในเกณฑ์ที่จะต้องผ่อนผันอัตราภาษีหรือเพิ่มอัตราภาษีตามบัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่ท้าย พระราชบัญญัติ ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508

- ในกรณีที่ดินอยู่ในเขตเทศบาลหรือนอกเขตเทศบาล ที่ไม่มีกำนัน ให้เจ้าพนักงานประเมินแจ้งการประเมินเป็นหนังสือ (ภ.บ.ท.9) ไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนันและที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน

- ในกรณีที่ดินอยู่นอกเขตเทศบาลมีกำนัน (รวมเขตสุขาภิบาลด้วย) ให้เจ้าพนักงานประเมินปิดประกาศแจ้งการประเมิน (ภ.บ.ท.10) ไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนันและที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน

- คัดลอกรายการในแบบ (ภ.บ.ท.5) ลงในแบบ ภ.บ.ท.6 (แบบทะเบียนที่ดิน) ให้แล้วเสร็จในเดือนธันวาคมของปีสุดท้าย แห่งรอบการตีราคาปานกลางของที่ดินเพื่อสามารถใช้ดำเนินการจัดเก็บภาษีได้ทันในปีแรกของรอบการตีราคาปานกลางใหม่

1.4.3 การคำนวณ การลดหย่อน การยกเว้น หรือลดภาษีบำรุงท้องที่

การคำนวณภาษีบำรุงท้องที่ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

- ที่ดินซึ่งอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ แปลงที่จะคำนวณภาษีนั้นอยู่ในหน่วยที่ดินใด มีราคาปานกลางที่ดินไร่ละเท่าใด ที่ดินดังกล่าวจะได้รับการลดหย่อนยกเว้นหรือลดภาษีอย่างไรหรือไม่ โดยเจ้าพนักงานประเมินจะต้องหักจำนวนที่ดินที่ได้รับการลดหย่อน หรือยกเว้นภาษีออกเสียก่อนเหลือเนื้อที่เท่าใดให้คำนวณภาษีตามอัตรา ที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่ เนื้อที่ดินเพื่อคำนวณภาษี = เนื้อที่ดินที่ถือครอง – เนื้อที่เกณฑ์ลดหย่อน

- ทำเนื้อที่ดินเพื่อคำนวณภาษีดังกล่าวให้เป็นไร่ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการคำนวณภาษี เนื่องจากอัตราภาษีท้าย พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508

คิดเป็นอัตราต่อไร่แล้ว คำนวณเนื้อที่ดินเพื่อคำนวณภาษีเป็นไร่ = จำนวนไร่ + จำนวน 4 งาน+ จำนวน400วา

(1) ตรวจสอบดูว่า ราคาปานกลางของที่ดินที่จะคำนวณภาษีนั้นมีราคาเท่าใด โดยตรวจสอบที่ตั้งของแปลงที่ดินว่าตั้งอยู่บริเวณใด ถนนใด และตั้งอยู่ในหน่วยราคาปานกลางที่ดินที่มีราคาปานกลางของที่ดินเท่าใด ทั้งนี้เจ้าหน้าที่จะต้องตรวจสอบในแบบประกาศราคาปานกลางของที่ดิน (ภ.บ.ท.1) ที่ได้ประกาศไว้ หลังจากได้ราคาปานกลางที่ดินของที่ดินที่จะคำนวณภาษีแล้ว เจ้าหน้าที่จะหาอัตราภาษีต่อไร่ของที่ดินแปลงนั้นโดยดูจากตารางอัตราภาษีท้ายพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 ซึ่งมีอัตรากำหนดไว้จำนวน 34 ชั้น ตามอัตราของราคาปานกลางเกินไร่ละ 30,000 บาท

2. การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่

2.1 การแจ้งการประเมินภาษีบำรุงท้องที่

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการประเมินและคำนวณค่าภาษีบำรุงท้องที่เรียบร้อยแล้ว จะแจ้งการประเมินให้เจ้าของโรงเรือนหรือเรียกว่า "ผู้รับประเมิน" ทราบโดยปกติการประเมินนั้นจะประเมินสำหรับปีแรกของการตีราคาปานกลางของที่ดินแล้วให้ใช้เป็นการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ สำหรับปีต่อไปจนครบรอบระยะเวลาสี่ปีและจะต้องแจ้งการประเมินให้ผู้รับประเมินทราบในเดือนมีนาคมของปีแรกหลังจากตีราคาปานกลางที่ดิน (มาตรา 33)

2.1 การรับชำระภาษีบำรุงท้องที่

การชำระภาษีบำรุงท้องที่ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องนำเงินมาชำระต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร หรือสำนักงานเทศบาล หรือที่ว่าการอำเภอ หรือสถานที่อื่นที่นายอำเภอหรือนายกเทศมนตรีกำหนด ภายในเดือนเมษายนของทุกปี แต่ถ้าหากได้รับการแจ้งการประเมินหลังเดือนมีนาคม ก็ให้ผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีนำเงินมาชำระภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน(ตามมาตรา 35) สำหรับการขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาชำระภาษีบำรุงท้องที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาชำระภาษีบำรุงท้องที่ตามความจำเป็นแก่กรณี (มาตรา 36) ในทางปฏิบัติการชำระภาษีบำรุงท้องที่เจ้าหน้าที่จะต้องตรวจสอบหลักฐาน คือ แบบ ภ.บ.ท. 9 ว่า ผู้มีหน้าที่ชำระภาษีบำรุงท้องที่นั้นได้รับการประเมินภาษีสำหรับที่ดินที่จะชำระภาษีเท่าใด และถ้าเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินมิได้มาดำเนินการด้วยตนเองโดยแต่งตั้งตัวแทนมาชำระภาษีบำรุงท้องที่แทน ตัวแทนดังกล่าวจะต้องได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของกรรมสิทธิ์มาด้วยเป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อเจ้าหน้าที่จัดเก็บได้รับชำระเงินภาษีบำรุงท้องที่ตามที่พนักงานประเมินได้ประเมินไว้ จากเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือตัวแทนเรียบร้อยแล้ว ก็จะเขียน

ใบเสร็จรับเงินภาษีบำรุงท้องที่ตามแบบ ภ.บ.ท. 11 โดยแบบ ภ.บ.ท. 11 สำหรับผู้ชำระภาษีบำรุงท้องที่แต่ละรายจะมี 3 ฉบับ ฉบับที่ 1 มอบให้แก่ผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่ รับไป ฉบับที่ 2 สำหรับเจ้าหน้าที่ลงบัญชี ฉบับที่ 3 เป็นฉบับต้นขั้วใบเสร็จรับเงินตามแบบ ภ.บ.ท. 11 นี้จะเขียนในวันที่เจ้าของที่ดินนำเงินภาษีมาชำระภาษีบำรุงท้องที่สำหรับที่ดินของเจ้าของเดียวกันในตำบลเดียวกันถ้ามีจำนวนไม่ถึงหนึ่งบาทเป็นอันไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่สำหรับที่ดินแปลงนั้น (มาตรา 37) และเมื่อพ้นระยะเวลาที่กำหนดถ้าภาษีบำรุงท้องที่จำนวนใดที่เจ้าพนักงานประเมินได้แจ้งหรือประกาศการประเมินแล้ว และยังมิได้มีการชำระให้ถือเป็นภาษีบำรุงท้องที่ค้างชำระ (มาตรา 38) ซึ่งเจ้าหน้าที่จะต้องเร่งรัดจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ดังกล่าวต่อไป

2.3 การขอรับภาษีบำรุงท้องที่คืน

ตามมาตรา 44 พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 กำหนดให้ผู้ซึ่งเสียภาษีบำรุงท้องที่โดยไม่มีหน้าที่ต้องเสีย หรือกรณีซึ่งเสียภาษีเกินกว่าที่ควรต้องเสียผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินคืน

2.3.1 การขอรับภาษีบำรุงท้องที่คืน

ให้ผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่ยื่นคำร้อง (ตามแบบคำร้องทั่วไป) พร้อมส่งเอกสารหลักฐานหรือคำชี้แจงประกอบคำร้องดังนี้ คือ

(1) ผู้อยู่ในเขตเทศบาลยื่นต่อนายกเทศมนตรี

(2) ผู้อยู่นอกเขตเทศบาลยื่นต่อนายอำเภอท้องที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่

2.3.2 ระยะเวลาในการขอรับเงินภาษีบำรุงท้องที่คืน

ผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่จะขอรับเงินภาษีบำรุงท้องที่คืน ได้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ หรือนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี

2.3.3 ผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งคืนภาษี

เมื่อผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่ได้ส่งคำร้องพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานหรือคำชี้แจงประกอบคำร้องแล้วให้เป็นหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้เป็นผู้สั่งคืนภาษี คือ

(1) นายกเทศมนตรีสำหรับผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่อยู่ในเขตเทศบาล

(2) นายอำเภอ สำหรับผู้เสียภาษีบำรุงท้องที่ที่อยู่นอกเขตเทศบาล

2.4 การเร่งรัดจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ที่ค้างชำระ

เมื่อสิ้นกำหนดระยะเวลาชำระภาษีบำรุงท้องที่แล้ว ถ้าปรากฏว่ายังมีผู้มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่รายใดยังมิได้ชำระภาษีบำรุงท้องที่ให้เสร็จสิ้น ก็เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการติดตามเร่งรัดภาษีค้างชำระดังกล่าว โดยดำเนินการดังนี้

ภายหลังพ้นกำหนดระยะเวลาชำระภาษีบำรุงท้องที่แล้ว ให้เจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่ จากทะเบียนที่ดิน (ภ.บ.ท.6) และออกหนังสือเตือน (ภ.บ.ท.14) แจ้งไปยังบุคคลดังกล่าวให้มาชำระภาษีให้เสร็จสิ้นไป สำหรับนอกเขตเทศบาลให้เจ้าพนักงานประเมินคัดรายชื่อผู้ค้างชำระภาษีบำรุงท้องที่แยกเป็นรายหมู่บ้าน นำเสนอนายอำเภอเพื่อมอบให้กำนันผู้ใหญ่บ้านแต่ละท้องที่นำไปเร่งรัด ตักเตือนให้ผู้ค้างชำระภาษีนำเงินไปชำระให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลา อันสมควร และให้เจ้าพนักงานประเมินออกหนังสือเตือน (ภ.บ.ท.14) ไปยังผู้ค้างชำระโดยตรง ในทางปฏิบัติการออกหนังสือเตือน(ภ.บ.ท.14) ไปยังผู้ค้างชำระโดยตรง ในทางปฏิบัติการออกหนังสือเตือน (ภ.บ.ท. 14) ควรดำเนินการครั้งที่ 1 ภายใน 1 เดือน นับแต่วันที่เป็นภาษีค้างชำระและดำเนินการครั้ง ที่ 2 ภายใน 1 เดือน นับแต่ได้ดำเนินการครั้งที่ 1 เรียบร้อยแล้ว

2.5 การอุทธรณ์ภาษีบำรุงท้องที่

เมื่อเจ้าของที่ดินผู้ใดได้รับแจ้งการประเมินภาษีบำรุงท้องที่แล้วเห็นว่าการประเมินดังกล่าวไม่ถูกต้องก็มีสิทธิอุทธรณ์ได้โดยดำเนินการ

2.5.1 ยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานประเมินตามแบบ ภ.บ.ท.12 ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน เมื่อเจ้าพนักงานประเมินได้รับอุทธรณ์แล้วให้เสนออุทธรณ์นั้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด (ม.49) อนึ่งการอุทธรณ์ดังกล่าวไม่เป็นการทุเลาการเสียภาษีบำรุงท้องที่กล่าวคือ ผู้อุทธรณ์ก็ยังคงต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ตามที่เจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินไว้ก่อน ถ้าผลการอุทธรณ์ปรากฏเป็นประการใดจึงสามารถขอดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยได้ เช่นขอรับเงินคืน เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดให้รอคำวินิจฉัยอุทธรณ์หรือคำพิพากษาของศาล

2.5.2 เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้อุทธรณ์แล้วมีอำนาจที่ออกเป็นคำสั่งเป็นหนังสือเรียกผู้อุทธรณ์หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณา (มาตรา 50) ถ้าผู้อุทธรณ์คนใดได้รับหนังสือเรียกมาให้ถ้อยคำดังกล่าวข้างต้น แต่ไม่ยอมปฏิบัติตามหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร กรณีนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดจะยกคำร้องขออุทธรณ์นั้น

2.5.3 เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดให้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นประการใดแล้วให้แจ้งวินิจฉัยอุทธรณ์ไปยังผู้อุทธรณ์และพนักงานประเมินตามแบบ ภ.บ.ท. 13(มาตรา 51)

2.5.4 ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยอุทธรณ์ เป็นประการใดแล้วให้แจ้งวินิจฉัยอุทธรณ์ เว้นแต่ผู้อุทธรณ์ไม่ยอมปฏิบัติหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำโดยไม่มีเหตุอันสมควรตามหนังสือเรียกมาให้ถ้อยคำของผู้ว่าราชการจังหวัด กรณีนี้ผู้อุทธรณ์ไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดต่อศาล (มาตรา 52)

3. บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีบำรุงท้องที่

3.1 โทษทางแพ่ง คือเจ้าของที่ดินต้องรับผิดเสียเงินเพิ่มนอกจากจำนวนเงินภาษีที่ต้องเสียตามปกติในกรณีต่อไปนี้

(1) ไม่ยื่นแบบแสดงรายการที่ดินภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละ 10 ของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ เว้นแต่กรณีที่เจ้าของที่ดินได้ยื่นแบบแสดงรายการที่ดินก่อนที่ พนักงานประเมินจะได้แจ้งให้ทราบถึงการละเว้นนั้น ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละ 5 ของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ (มาตรา 54 (1))

(2) ยื่นแบบแสดงรายการที่ดินไม่ถูกต้อง ทำให้จำนวนเงินที่จะต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ลดน้อยลง ให้เสียเงินเพิ่ม ร้อยละ 10 ของภาษีบำรุงท้องที่ที่ประเมินเพิ่มเติมเว้นแต่กรณีที่เจ้าของที่ดินได้มาขอแก้ไขแบบแสดงรายการที่ดินให้ถูกต้อง ก่อนที่เจ้าพนักงานประเมินแจ้งการประเมิน (มาตรา 45(2))

(3) ชี้เขตแจ้งจำนวนเนื้อที่ดินไม่ถูกต้อง ต่อเจ้าพนักงานสำรวจทำให้จำนวนเงินที่จะต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ลดน้อยลง ให้เสียเงินเพิ่มอีก 1 เท่าของภาษีบำรุงท้องที่ที่ประเมินเพิ่มเติม (มาตรา 45(3))

(4) ไม่ชำระภาษีบำรุงท้องที่ภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มร้อยละ 24 ต่อปีของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ เศษของเดือนให้นับหนึ่งเดือน ทั้งนี้ไม่ให้นำเงินเพิ่มเติมข้อ (1) ข้อ (2) ข้อ (3) ดังที่กล่าวมาแล้วมาคำนวณเพื่อเสียเงินเพิ่มเติมข้อ (4) ด้วย

3.2 โทษทางอาญา ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ผู้ใดโดยรู้อยู่แล้ว หรือโดยจงใจแจ้งข้อความอันเป็นเท็จให้ถ้อยคำเท็จตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเป็นเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีบำรุงท้องที่ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 53)

(2) ผู้ใดจงใจไม่มาหรือไม่ยอมชี้เขต หรือไม่ยอมแจ้งจำนวนเนื้อที่ดิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 54)

(3) ผู้ขัดขวางเจ้าพนักงานซึ่งปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ ในการสำรวจที่ดิน เพื่อเร่งรัดภาษีบำรุงท้องที่ และในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 55)

(4) ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงาน ซึ่งสั่งตามอำนาจหน้าที่ในการเร่งรัดภาษีบำรุงท้องที่ ในการประเมินภาษีบำรุงท้องที่ และในการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษี

บำรุงท้องที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (บทลงโทษนี้ไม่ได้บังคับแก่ผู้อุทธรณ์การประเมินภาษีบำรุงท้องที่) (มาตรา 56)

แนวทางปฏิบัติการจัดเก็บภาษีป้าย

คู่มือปฏิบัติงานการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมขององค์การบริหารส่วนตำบล กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง (2540 : 5 - 33) ได้กำหนดการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พุทธศักราช 2510 และพระราชบัญญัติภาษีป้าย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534ดังนี้

1. ระยะเตรียมการก่อนการจัดเก็บภาษีป้าย (ต้นเดือนตุลาคม ถึงสิ้นเดือนธันวาคม)

การจัดเก็บภาษีป้ายประจำปี จะเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ของทุกปี แต่สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานนี้จะต้องมีการเตรียมการล่วงหน้าหลายอย่าง ทั้งที่ต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด และการเตรียมการเพื่อทำให้การจัดเก็บภาษีป้ายเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและจัดเก็บได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเตรียมการก่อนการจัดเก็บภาษีป้ายควรจะเริ่มต้นอย่างช้าไม่เกินวันที่ 1 ตุลาคม ของปี ต่อเนื่องไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม ก่อนที่จะเริ่มการจัดเก็บภาษีตามที่กฎหมายกำหนด

1.1 แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมปฏิบัติงานจัดเก็บภาษีป้าย

การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นมีอำนาจและมีหน้าที่ในการปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด

ผู้บริหารท้องถิ่น ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 10 แห่ง พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ.2510 แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่ง พระราชบัญญัติภาษีป้าย(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 ได้แก่

1. นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล
2. ประธานกรรมการสุขาภิบาลสำหรับในเขตสุขาภิบาล
3. ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด
4. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
5. ปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

6. หัวหน้าผู้บริหารขององค์การปกครองท้องถิ่นอื่น ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ซึ่งขณะนี้ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2538 ให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจจัดเก็บภาษีป้ายแล้ว

กฎหมายไม่ได้บังคับไว้ว่าจะต้องแต่งตั้งผู้ใด แต่กระทรวงมหาดไทยสั่งการให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่โดยไม่จำกัดจำนวน

1.2 ทำการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์เป็นหัวใจสำคัญของการปฏิบัติงานจัดเก็บรายได้ทุกประเภท เพราะการประชาสัมพันธ์ย่อมมีความมุ่งหมายที่จะสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนทั่วไป ให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเสียภาษีอากรให้แก่บ้านเมืองและให้ความร่วมมือกับทางราชการ ไม่เพียงแต่เสียภาษีอากรของตนเองเท่านั้น แต่จะช่วยชักชวนและชี้แจงให้ผู้อื่นให้ความร่วมมือด้วย

ลักษณะการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับภาษีป้าย สามารถจัดทำได้หลายรูปแบบ ทั้งการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อประเภทต่าง ๆ และด้วยเทคนิควิธีการที่นักการประชาสัมพันธ์สมัยใหม่ได้คิดค้นมากมาย ที่สำคัญคือการมุ่งสู่ประชากรกลุ่มเป้าหมายของท้องถิ่นให้ทั่วถึงที่สุด

1.3 สำรวจตรวจสอบทะเบียนผู้เสียภาษี ข้อมูลจากแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินหรือป้ายที่ปรากฏในท้องที่

การสำรวจตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับป้ายและเจ้าของป้าย ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานภาษีและการปรับข้อมูลในแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน การตรวจสอบสำหรับเทศบาลและเมืองพัทยา ให้ใช้ข้อมูลจากทะเบียนทรัพย์สิน (ผท.4 และ ผท.5) เป็นหลัก โดยการจัดทำเกณฑ์ค้างรับ (กค.1) ตามที่ได้มีคำสั่งของกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้ถือปฏิบัติ

สุขาภิบาลที่มีการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินแล้ว ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับเทศบาล ส่วนท้องถิ่นอื่นที่ยังไม่มีการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ให้ใช้ในการจัดทำทะเบียนจากการสำรวจตรวจสอบจากสภาพข้อเท็จจริง และจัดทำทะเบียนในแบบที่สะดวกแก่การตรวจสอบ เช่น แบ่งเป็นกลุ่มถนน หรือตามเขตหมู่บ้าน ทั้งนี้จะต้องมีการตรวจสอบทบทวนทุกสัปดาห์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของป้ายที่ติดตั้งได้โดยไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

ส่วนป้ายที่กฎหมายกำหนดให้ต้องขออนุญาตก่อนทำการก่อสร้าง ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารนั้นก็ควรจะจัดให้มีระบบการใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างฝ่ายช่างกับ

ฝ่ายคลังให้เหมาะสมและเกิดผลดี การตรวจสอบข้อมูลนี้ เจ้าหน้าที่จะพบว่า มีป้ายที่หลบเลี่ยงไม่ได้ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีป้ายอยู่ จำนวนหนึ่ง ซึ่งเจ้าหน้าที่ควรรายงานให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบ เพื่อให้พิจารณาเรียกเจ้าของป้ายมารับทราบการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย และให้แก้ไขให้ถูกต้อง ซึ่งอาจจะมีการดำเนินคดีและเรียกให้ชำระค่าภาษีตามกฎหมาย

ภายหลังการตรวจสอบแล้ว ท้องถิ่นจะได้ข้อมูลหรือทะเบียนป้าย และชื่อผู้ที่ต้องชำระภาษีป้ายที่เป็นปัจจุบันพร้อมที่จะใช้เป็นหลักฐานในการจัดเก็บภาษีได้เป็นอย่างดี การตรวจสอบและการปรับปรุงข้อมูลในทะเบียนนี้อย่างต่อเนื่อง จะทำให้ท้องถิ่นสามารถปฏิบัติงานจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีป้าย และซักซ้อมการปฏิบัติ

การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน หากมุ่งหวังให้เกิดประสิทธิภาพอย่างจริงจัง เพราะเมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับการฝึกอบรม มีความรู้ความเข้าใจ เกิดทักษะในการปฏิบัติและมีทัศนคติที่เหมาะสมต่อการทำงานนี้แล้ว เจ้าหน้าที่เหล่านั้นก็จะเป็นกำลังสำคัญในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ

1.5 เตรียมสถานที่และเอกสารที่ต้องใช้ให้พร้อม

เรื่องการจัดเตรียมสถานที่และเอกสารก็เป็นเรื่องที่จำเป็นที่ไม่อาจมองข้ามได้ การมีสถานที่ปฏิบัติงานที่สะดวก บรรยากาศดี และสัมพันธ์กันกับขั้นตอนการทำงาน จะทำให้งานคล่องตัว รวดเร็วไม่ติดขัด ส่วนเอกสาร โดยเฉพาะแบบพิมพ์ต่าง ๆ ควรสำรวจและจัดเตรียมให้พร้อมและเพียงพอ ก็จะทำให้การปฏิบัติงานการบริการประชาชน เป็นไปอย่างรวดเร็วและถูกต้องเรียบร้อย

2. ระยะปฏิบัติการจัดเก็บภาษีป้ายประจำปี (1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม)

การจัดเก็บภาษีป้ายประจำปี เริ่มต้นจากการที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองป้ายหรือผู้ที่ต้องเสียภาษีป้ายตามกฎหมาย มายื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อเนื่องไปจนถึงการชำระภาษีป้าย ในกรณีที่เจ้าของป้ายมีภูมิลำเนาอยู่ต่างท้องที่ ก็อาจจะแจ้งการประเมินและชำระค่าภาษีทางไปรษณีย์ได้โดยไม่ต้องเสียเวลาเดินทางมาด้วยตนเอง

2.1 รับแบบแสดงรายการเกี่ยวกับภาษีป้าย (แบบ ภ.ป.1)

การรับแบบแสดงรายการเกี่ยวกับป้าย มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับกฎหมายภาษีป้าย กล่าวคือ กฎหมายกำหนดว่าให้เจ้าของป้ายหรือผู้ซึ่งเจ้าของป้ายมอบหมายยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ ดังนี้

1. สำนักงานท้องถิ่น ที่ติดตั้งหรือแสดงป้ายในเขตนั้น

2. สำนักงานท้องถิ่นที่การจดทะเบียนพาหนะได้กระทำในเขตนั้น กรณีเสียภาษีป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงที่ยานพาหนะ

3. สถานที่ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นกำหนด โดยการประกาศหรือโฆษณาให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน

กรณีเสียภาษีป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงที่ยานพาหนะ ท้องถิ่นอาจจะไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนยานพาหนะที่มีการติดตั้งหรือแสดงป้ายไว้ เพราะนายทะเบียนยานพาหนะไม่มีหน้าที่ตรวจสอบเกี่ยวกับป้าย จึงจำเป็นต้องการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ โดยอาจจะไปขอความร่วมมือจากนายทะเบียนยานพาหนะที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในเขตท้องถิ่น เพื่อให้แจ้งเจ้าของยานพานหะที่ไปจดทะเบียนหรือเสียภาษีประจำปีได้ทราบ

2.2 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการกรอกแบบพิมพ์

เมื่อรับแบบพิมพ์ (ภ.ป. 1) แล้ว เจ้าหน้าที่จะต้องเริ่มตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อความที่มีผู้ยื่นแบบได้กรอกไว้ และมีจุดสำคัญที่ควรพิจารณาดังนี้

1. ชื่อและที่อยู่ของผู้ยื่นแบบจะต้องครบถ้วน เพื่อให้สามารถติดต่อได้ อาจจะอยู่นอกเขตท้องถิ่นที่ยื่นแบบก็ได้

2. สถานที่ติดตั้งหรือแสดงป้าย จะต้องชัดเจนเพียงพอที่จะไปตรวจสอบได้ ซึ่งอาจจะไม่ใช่ภูมิลำเนาของเจ้าของป้าย

3. รายละเอียดเกี่ยวกับป้าย ทั้งลักษณะ ข้อความ ภาพ และขนาดรูปร่าง บางท้องถิ่นกำหนดให้มีรูปถ่ายของป้ายนั้นมาประกอบด้วย เพื่อง่ายแก่การตรวจสอบ

4. วัน เดือน ปี ที่ติดตั้งหรือแสดงป้าย จะต้องปรากฏชัดเจนด้วย

5. ลายมือชื่อผู้ยื่นแบบจะต้องเป็นลายมือชื่อของเจ้าของป้าย หรือผู้ได้รับมอบหมายซึ่งมีชื่อและที่อยู่ปรากฏอยู่ข้างต้น

6. วัน เดือน ปี ที่ยื่นแบบพิมพ์ เป็นวันเดียวกันกับวันที่เจ้าหน้าที่ได้รับแบบพิมพ์ เพื่อมิให้เป็นปัญหาเรื่องเวลา อย่างน้อยที่สุดจะต้องไม่เกินกว่าเดือนมีนาคม หากมายื่นแบบหลังจากนั้น อาจจะต้องดำเนินคดีฐานไม่ยื่นแบบพิมพ์เก็บไว้เป็นหลักฐานว่าได้ยื่นแบบเรียบร้อยแล้ว และแจ้งให้รอรับใบแจ้งการประเมินค่าภาษี ที่จะส่งทางไปรษณีย์หรือให้เจ้าหน้าที่นำ

ส่งไปยังที่อยู่ที่ระบุไว้ในแบบพิมพ์ หากสามารถประเมินค่าภาษีได้ในเวลานั้นก็ดำเนินการให้โดยไม่ชักช้า

หลังจากตรวจสอบแล้ว หากยังไม่สามารถประเมินค่าภาษีได้ทันที ก็ให้ออกใบรับแบบพิมพ์มอบให้ผู้ยื่นแบบพิมพ์เก็บไว้เป็นหลักฐานว่าได้ยื่นแบบเรียบร้อยแล้ว และแจ้งให้รอรับใบแจ้งการประเมินค่าภาษี ที่จะส่งทางไปรษณีย์หรือให้เจ้าหน้าที่ส่งไปยังที่อยู่ที่ระบุไว้ในแบบพิมพ์ หากสามารถประเมินค่าภาษีได้ในเวลานั้นก็ดำเนินการให้โดยไม่ชักช้า

2.3 การประเมินค่าภาษีป้าย

การประเมินค่าภาษีป้าย เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ การประเมินถือหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510

2.4 การคำนวณภาษีป้าย ตามอัตราภาษีป้าย

เมื่อเจ้าของป้ายได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการประเมินภาษีโดยจะถือพื้นที่ของป้ายก่อนไปกำหนดประเภทของป้าย

2.5 การแจ้งการประเมิน

หลังจากประเมินค่าภาษีป้ายแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องแจ้งการประเมินให้เจ้าของป้ายทราบ เพื่อให้นำเงินมาชำระค่าภาษีป้ายตามเวลาที่กฎหมายกำหนด คือภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินและต้องแจ้งเป็นหนังสือโดยใช้แบบพิมพ์ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ ตามปกติให้แจ้งโดยการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับเพื่อให้มีหลักฐานวันที่เจ้าของป้ายได้รับหนังสือ เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาที่ต้องมาชำระค่าภาษีหรือเวลาที่จะยื่นหนังสืออุทธรณ์ค่าภาษีต่อผู้บริหารท้องถิ่น แต่ถ้ามีเจ้าหน้าที่นำส่งด้วยตนเอง ก็จะต้องให้มีหลักฐานการรับหนังสือกลับมาติดเรื่องไว้ด้วยการแจ้งการประเมิน อาจจะแจ้งในเวลาที่เจ้าของป้ายมายื่นแบบและรอรับแจ้งการประเมินอยู่ก็ได้ เพราะกฎหมายกำหนดให้แจ้งการประเมินโดยไม่ได้กำหนดเวลาไว้ แต่ต้องถือว่าเจ้าพนักงานจะต้องรีบดำเนินการโดยไม่ชักช้า การแจ้งการประเมินในวันเวลาที่มายื่นแบบแสดงรายการนั้นก็ยังคงต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้รับประเมินลงชื่อทราบด้วย แม้จะชำระเงินค่าภาษีป้ายในเวลานั้นแล้วก็ตาม เพื่อประโยชน์ในทางกฎหมายหากมีกรณีโต้แย้งในภายหลัง

2.6 การรับชำระเงินค่าภาษีป้าย

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้าย ต้องชำระเงินค่าภาษีตามที่เจ้าพนักงานประเมินภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน โดยอาจนำเงินมาชำระ ณ สำนักงานท้องถิ่นที่ประเมิน หรือ ณ สถานที่ที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดไว้ล่วงหน้า การชำระค่าภาษีป้าย อาจจะใช้วิธี

การส่งเงินทางธนาณัติหรือตั๋วแลกเงินของธนาคารที่สั่งจ่ายให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง โดยส่งยังสถานที่ที่กล่าวแล้วข้างต้นโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน วันที่ส่งจดหมายถือว่าเป็นวันชำระค่าภาษีเมื่อรับเงินค่าภาษีป้ายแล้ว เจ้าหน้าที่จะต้องออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินเป็นหลักฐานถ้ารับธนาณัติหรือตั๋วแลกเงินจะออกใบเสร็จต่อเมื่อได้นำเอกสารไปรับเงินจากไปรษณีย์หรือธนาคารแล้ว และส่งใบเสร็จรับเงินทางไปรษณีย์ลงทะเบียนให้ผู้เสียภาษี กรณีค่าภาษี 3,000 บาท หรือมากกว่า ผู้เสียภาษีสามารถขอผ่อนชำระเป็น 3 งวดเท่า ๆ กันได้ แต่ต้องยื่นคำร้องขอผ่อนชำระก่อนครบกำหนดเวลาที่ต้องชำระภาษี การผ่อนชำระมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. งวดที่หนึ่งชำระภายใน 15 วันนับแต่วันรับแจ้งการประเมินค่าภาษี
2. งวดที่สองชำระภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันสุดท้ายที่ต้องชำระงวดที่หนึ่ง
3. งวดที่สามชำระภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันสุดท้ายที่ต้องชำระงวดที่สอง

สรุป การผ่อนชำระจะให้เวลารวม 3 เดือน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมิน ถ้าผิดนัดในงวดใดถือว่ายกเลิกการผ่อนชำระทั้งหมด จะต้องชำระเงินที่เหลือในคราวเดียว และต้องเสียเงินเพิ่มเท่ากับจำนวนเงินและระยะเวลาที่ค้างชำระอยู่ด้วย

2.7 ข้อยกเว้นบางประการ

ป้ายบางชนิด กฎหมายยกเว้นค่าภาษีให้ ตามที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 8 แห่ง พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติภาษีป้าย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534 ป้ายประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นเจ้าของป้ายไม่ต้องยื่นแบบแสดงรายการตามที่กล่าวมาแล้ว

3. ระยะติดตามประเมินผลการปฏิบัติ (1 เมษายน ถึง 30 มิถุนายน)

เมื่อหมดเวลารับแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีป้ายแล้ว (31 มีนาคม เป็นวันสุดท้าย) ก็ถึงเวลาติดตามประเมินผลการปฏิบัติ เพื่อให้ได้การปฏิบัติงานจัดเก็บภาษีป้ายมีประสิทธิภาพ

ระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับการติดตามประเมินผลการปฏิบัติ กำหนดไว้ 3 เดือน คือตั้งแต่ 1 เมษายน ถึง 30 มิถุนายน เพื่อเป็นกรอบให้เจ้าหน้าที่วางแผนการปฏิบัติเท่านั้น ในทางที่เป็นจริง ระยะเวลาของการติดตามผลการปฏิบัติอาจจะล่วงเลยจากกำหนดนี้ไป

3.1 ตรวจสอบทะเบียน หรือข้อมูลป้าย หาตัวผู้ไม่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีป้ายภายในกำหนด

ในระหว่างรับแบบแสดงรายการภาษีป้าย ตามขั้นตอนที่กล่าวไปแล้ว เจ้าหน้าที่ควรทำเครื่องหมายจำหน่ายรายชื่อผู้ที่มายื่นแบบแล้วในทะเบียนเพื่อให้ตรวจสอบรายชื่อผู้ที่ยังไม่มายื่นแบบได้โดยง่าย หากจะเตือนผู้ที่ยังไม่ยื่นแบบก็ควรจะเตือนตั้งแต่ก่อนสิ้นเดือนมีนาคม เพื่อให้มายื่นแบบได้ทันเวลา เมื่อตรวจสอบทะเบียนพบว่าผู้ใดไม่มายื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายภายใน เดือนมีนาคม เจ้าหน้าที่จะต้องรายงานเสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อเตรียมการดำเนินคดีอาญาตามที่กฎหมายกำหนด

เจ้าหน้าที่ไม่สมควร อนุโลม หรือผ่อนผันรับแบบแสดงรายการป้าย เมื่อหมดเวลาตามกฎหมายแล้ว เพราะจะเป็นการเสี่ยงต่อความผิดทางอาญา เนื่องจากผู้ที่ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายภายในกำหนด หากเป็นการจงใจไม่ยื่นแบบแล้ว จะต้องระวางโทษปรับสูงถึงห้าหมื่นบาท ถ้าเจ้าหน้าที่รับแบบแสดงรายการภายหลังจากที่กฎหมายกำหนดไว้ ถ้าเป็นเหตุทำให้ผู้เป็นเจ้าของป้ายพ้นจากความรับผิดดังกล่าว อาจถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ อันเป็นความผิดอาญาร้ายแรงสำหรับผู้เป็นเจ้าพนักงาน

3.2 การดำเนินคดีต่อผู้ไม่ยื่นแบบแสดงรายการป้ายภายในกำหนดเวลา

มาตรา 35 แห่ง พระราชบัญญัติภาษีป้าย กำหนดว่า ผู้ใดจงใจไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาท เมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าผู้ใดไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายก็ควรรายงานต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อเรียกตัวมาทำการสอบสวนข้อเท็จจริง การดำเนินคดีสามารถกระทำได้ 2 ทางคือ

1. เมื่อสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วพบว่า ผู้นั้นกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 35 ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ โดยผู้ต้องหาต้องนำเงินค่าปรับมาชำระภายใน 30 วัน

2. กรณีตามข้อ 1 เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเห็นว่าไม่ควรเปรียบเทียบ หรือเมื่อเปรียบเทียบแล้วผู้ต้องหาไม่ยอมหรือยอมแต่ไม่ชำระค่าปรับตามกำหนด ให้รวบรวมหลักฐานในแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง (กรณีที่ท้องถิ่นอยู่ในส่วนภูมิภาค) หรือพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ (สำหรับกรุงเทพมหานคร) การดำเนินคดีดังกล่าวนี้ ไม่เป็นการทุเลาหรือยกเว้นการเสียภาษีป้าย ผู้ที่ถูกดำเนินคดีแล้วยังจะต้องมายื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายและชำระค่าภาษีตามกฎหมายกำหนดต่อไปด้วย

3.3 ตรวจสอบการชำระภาษีของผู้รับการประเมินประจำปี

เมื่อได้แจ้งการประเมินภาษีป้าย ให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายทราบแล้ว เจ้าหน้าที่จะต้องติดตามตรวจสอบดูว่าผู้นั้นได้ชำระค่าภาษีแล้ววิธีการตรวจสอบอย่างง่าย ๆ คือเมื่อมีการชำระค่าภาษีรายใดแล้ว ให้นำแบบแสดงรายการ (แบบ ภป.1) รายนั้นออกมาบันทึกการชำระภาษีไว้ด้านหลัง แล้วแยกเก็บไว้ต่างหาก แบบแสดงรายการที่ยังเหลืออยู่ก็คือรายที่ยังไม่มาชำระค่าภาษี ซึ่งเจ้าหน้าที่สามารถตรวจดูวันครบกำหนดเวลาชำระภาษีได้ วิธีนี้ใช้กับกรณีที่มีป้ายไม่มาก

วิธีที่เหมาะสมกว่าก็คือ เจ้าหน้าที่จัดทำทะเบียนคุมรายตัวผู้เป็นเจ้าของป้าย ซึ่งมีช่องแสดงรายการกำหนดวันครบกำหนดชำระค่าภาษีอยู่ด้วย เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบล่วงหน้าและสามารถทำหนังสือเตือนไปก่อนถึงกำหนดเวลา

กรณีที่ท้องถิ่นได้จัดทำแบบเกณฑ์ค้างรับ (กค.1) ซึ่งใช้ข้อมูลจากแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ก็สามารถใช้แบบ กค. 1 เป็นหลักฐานตรวจสอบได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ต้องมั่นใจว่าข้อมูลของแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินถูกต้องได้ปรับข้อมูลเป็นปัจจุบัน

3.4 การเรียกเงินเพิ่มจากผู้ชำระภาษีเกินกำหนดเวลา

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายต้องเสียเงินเพิ่มนอกจากค่าภาษีในกรณีและอัตราดังต่อไปนี้

1. ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย ในเวลาที่กำหนดต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละสิบของเงินที่ต้องเสียภาษีป้าย เว้นแต่มายื่นแบบก่อนที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ทราบให้เสียเงินเพิ่มร้อยละห้า

2. ยื่นแบบแสดงรายการป้ายไม่ถูกต้องทำให้เสียภาษีป้ายต่ำกว่าที่ควรเป็นต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละสิบของภาษีที่ต้องประเมินเพิ่ม เว้นแต่เจ้าของป้ายมาแก้ไขรายการเองก่อนเจ้าหน้าที่จะแจ้งการประเมิน

3. ไม่ชำระภาษีภายในกำหนดเวลาเสียเงินเพิ่มร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีป้าย เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน แต่ไม่ให้นำเอาเงินเพิ่มตามข้อ 1. และ 2. ข้างต้นมาคำนวณเงินเพิ่มซ้ำ

4. ระยะบังคับจัดเก็บภาษี (ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม เป็นต้นไป)

การบังคับจัดเก็บภาษี หมายถึงการใช้มาตรการขั้นรุนแรง (ตามกฎหมาย) เข้าบังคับเพื่อให้ได้ค่าภาษีป้าย มาสู่ท้องถิ่น การบังคับจัดเก็บนี้จะใช้กับผู้ที่ไม่ยอมชำระค่าภาษี จะด้วยเหตุที่ไม่มีเงินชำระ หรือเป็นการดื้อแพ่งโดยไม่มีเหตุผลก็ตามที

กฎหมายภาษีป้ายมีบทบัญญัติที่ผ่อนปรนและอนุโลมต่อผู้เสียภาษีมากพอสมควรแล้ว ดังนั้นผู้ที่ยังคงฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย นอกเหนือจากการดำเนินคดีอาญาแล้ว การบังคับจัดเก็บก็จะเป็นมาตการอีกอย่างหนึ่งที่จะทำให้ท้องถิ่นมีโอกาสเก็บภาษีป้ายได้

การบังคับจัดเก็บที่ว่านี้ คือ การยึดอายัดทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษีมาขายทอดตลาด แล้วนำเงินที่ได้มาเป็นค่าภาษี เงินเพิ่ม เงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินการยึดทรัพย์และขายทอดตลาด ถ้ามีเงินเหลือก็คืนให้กับเจ้าของไป

4.1 ตรวจสอบทะเบียน ข้อมูล หรือรายชื่อผู้ค้างชำระภาษี

ท้องถิ่นส่วนมากมีทะเบียนรายชื่อผู้ชำระภาษี และผู้ค้างชำระภาษีอยู่แล้ว การตรวจสอบจึงทำได้ไม่ยาก ผู้ค้างชำระภาษีหมายถึงผู้ที่รับแจ้งการประเมินของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วแต่ยังไม่ได้ชำระค่าภาษีเมื่อครบกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด

4.2 ทำหนังสือแจ้งเตือนให้ชำระภาษี

หลังจากที่ท้องถิ่นตรวจสอบรายชื่อผู้ค้างชำระภาษีป้ายได้ทั้งหมดแล้ว ก็จะต้องทำหนังสือแจ้งเตือนผู้ค้างชำระภาษีป้าย ให้มาชำระภาษีป้ายที่ค้างชำระภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น

4.3 การยึดอายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน

เมื่อพ้นกำหนดเวลา 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือนจากท้องถิ่นแล้ว ผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายไม่ยอมมาชำระภาษีป้ายที่ค้างชำระนั้น ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน(ป้าย) ของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายที่ค้างชำระ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

เงินที่ได้รับจากการขายทอดตลาดทรัพย์สิน (ป้าย) ให้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการยึด อายัด หรือการขายทอดตลาด เหลือเท่าใดให้ชำระเป็นค่าภาษีป้าย ถ้ายังมีเหลืออยู่อีกให้คืนแก่เจ้าของทรัพย์สินนั้น

วิธีการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน เพื่อให้ได้รับภาษีป้ายที่ค้างชำระ ให้นำวิธีการในประมวลกฎหมายพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ภายหลังที่ได้มีการชำระภาษีป้ายที่ค้างชำระ ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายในการยึด อายัดทรัพย์สินได้ครบถ้วนก่อนการขายทอดตลาด ให้ผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย สั่งการถอนยึดหรืออายัดนั้น

ภาคผนวก ค

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน

ภ.ร. ด. 1 แบบแจ้งรายการทรัพย์สิน

ภ.ร.ด. ๑

แบบประกาศ

ประกาศ.....

เรื่อง

ให้ผู้รับประเมินซึ่งมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ตั้งอยู่.....

จังหวัด.....อันต้องเสียภาษีโรงเรือน ประจำปี พ.ศ.....

ไปรับแบบพิมพ์ และกรอกรายการในแบบพิมพ์ ยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๕ และตามประกาศของ .....เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ประเมิน เรียกเก็บพิจารณาอุทธรณ์และเร่งรัดภาษีโรงเรือน ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

จึงประกาศให้ผู้รับประเมินซึ่งมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเป็นโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่ตั้งอยู่.....ไปรับแบบพิมพ์ แสดงรายการแห่งทรัพย์สิน (ภ.ร.ด.๒) ณ.....ได้ ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เป็นต้นไป และให้กรอกรายการโดยละเอียดแยกเป็นตำบล ๆ ลงในแบบพิมพ์ แล้วยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ.....อำเภอ.....จังหวัด.....ภายในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

พนักงานเจ้าหน้าที่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

ภ.ร.ค. 2 แบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน

ภ.ร.ค. ๒ ภ.ร.ค. ๙ เลขที่.....เล่มที่..... ภ.ร.ค. ๑๒ เลขที่.....เล่มที่.....	เลขรับที่ ..... เลขประจำตำบลที่..... เลขประจำตำบล พ.ศ. ก่อนที่.....

แบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน
ประจำปีภาษี ๒๕.....

ชื่อผู้ขอรับประเมิน.....		โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นกรรมสิทธิของผู้ขึ้นตั้งอยู่ที่
สัญชาติ.....	อยู่บ้านเลขที่.....	ถนน, ตรอก, ซอย.....
ถนน.....	ตรอก, ซอย.....	ตำบล.....
ใกล้เคียงกับ.....	ตำบล.....	อำเภอ.....
อำเภอ.....	จังหวัด.....	จังหวัด.....

ขอยื่นรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินต่อ { เทศบาล..... / สุขาภิบาล..... } ดังมีรายการต่อไปนี้ :—

	รายการ	หลัง	ห้อง
จำนวนโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ ซึ่งได้แจ้งรายการในบัญชีฉบับนี้	ตึก	.....	.....
	เรือน	.....	.....
	โรง	.....	.....
	คึกแถว	.....	.....
	โรงเรือนแถว	.....	.....
	แพ	.....	.....
	อื่น ๆ		

คำเตือนและคำแนะนำ

๑. ภาษีโรงเรือนและที่ดินนี้เรียกเก็บตามมาตรา ๑๘, ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕

๒. ผู้ใดไม่ยื่นแบบแจ้งรายการต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายในกำหนดเวลาตามประกาศของพนักงานเจ้าหน้าที่มีความผิดตามมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท

๓. แสดงรายการหรือให้ถ้อยคำเท็จ หรือนำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง หรือโดยอุบายฉ้อโกง หรือโดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อจะหลีกเลี่ยงการคำนวณค่ารายปี แห่งทรัพย์สิน มีความผิดตามมาตรา ๔๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท หรือทั้ง จำ ทั้ง ปรับ

๔. ถ้าเป็นผู้ทำการแทนผู้อื่นต้องมีใบมอบอำนาจตามกฎหมาย

(มีต่อหน้าหลัง)

เลขลำดับที่	โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างเลขที่	อยู่ที่ ถนน, ตรอก, ซอย	ค่าเช่าหรือประโยชน์อย่างอื่นที่อาจคิดเป็นตัวเงินให้ในปีที่ล่วงแล้ว (พ.ศ. .....)																									
			มกราคม		กุมภาพันธ์		มีนาคม		เมษายน		พฤษภาคม		มิถุนายน		กรกฎาคม		สิงหาคม		กันยายน		ตุลาคม		พฤศจิกายน		ธันวาคม		รวมทั้งปี	
			บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.

โรงเรือน				ค่าของสิ่งก่อสร้าง (ดูคำอธิบายข้อ ๔)	ค่าของเครื่องจักรซึ่งไว้ในการอุตสาหกรรม	วัน, เดือน, ปี ที่โรงเรือนสร้างเสร็จ	รายการของลดค่าเรื่อยปีหรือค่าเสื่อมราคาโรงเรือน				
เป็นตึกหรือไม้	ชั้น	จำนวน					ตามดุลยภาพ	ตั้งแต่		ถึง	
		หลัง (เรือน)	ตารางเมตร					วัน	เดือน	วัน	เดือน

ชื่อและที่อยู่ของผู้ใช้ช่วง หรือชื่อผู้ซื้อหลังสุดในปีที่แล้ว	รายการเงินได้ที่เรือนคนรับจ้างหรือคนงานผู้มีเช่นเดียวกันได้ผู้ซื้อนอกจากรายเดือน (ดูคำอธิบายข้อ ๑๑)				ที่ดินซึ่งไร่ส่วนเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ (ดูคำอธิบายข้อ ๑๓)								ข้อความพิเศษเกี่ยวกับรายการ					
	รายการ	ระยะเวลา	ทศ	ศ.	เนื้อที่ดิน ไร่	งาน	ตา	ชื่อตำบลที่ดิน	เลขโฉนด	เลขที่ดิน	เลขระวาง	ค่าพรีเมียม บาท	ศ.	ค่าภาษีปีก่อน	ลดหย่อนหรือยกเว้น เพราะ	ค่าภาษีปีนี้	ลดหย่อนปีนี้	ค้างเกณฑ์

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายการที่ได้กรอกในแบบนี้ถูกต้องและครบถ้วนตามความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ_____ผู้รับประเมิน

วันที่_____

รวมเงิน

บันทึก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

คำอธิบาย

๕. ทรัพย์สินที่ต้องแจ้งรายการในแบบพิมพ์นี้คือ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นๆ ทั้งสิ้นที่ให้เช่าที่ทำการค้าขาย ที่ไว้สินค้า ที่ประกอบการอุตสาหกรรม ที่ให้ญาติ พ่อแม่ หรือผู้อื่นอาศัย และที่ใช้กิจการอื่นๆในปีที่เพิ่งล่วงแล้วเว้นแต่หลังใดที่อยู่ในลักษณะยกเว้นตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ หรือมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๗๕

๖. โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างที่ต้องแจ้งรายการตั้งอยู่ในท้องที่เขตเทศบาล หรือสุขาภิบาลใด ให้ยื่นแบบแจ้งรายการต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำเทศบาล หรือสุขาภิบาลนั้น ภายในกำหนดประกาศและผู้รับประเมินควรไปยื่นด้วยตนเอง เพื่อจะต้องชี้แจงเพิ่มเติมตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องการทราบ

๗. ช่องอัตราค่าเช่าเดือนละ ให้กรอกจำนวนเงินที่มีสัญญาหรือตกลงเรียกเก็บเป็นค่าเช่าในปีที่เพิ่งล่วงแล้วจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องรวมทั้งส่วนควบ (ไม่รวมเงินค่าอื่น ๆ ที่เรียกเก็บตามคำอธิบายข้อ ๑๑)

๘. ค่าของสินค้า ให้กรอกจำนวนเงินซึ่งเป็นค่าของสินค้าทั้งหมดที่เหลือเก็บอยู่ในโรงเรือนที่ท่านทำการค้าหรือไว้สินค้าของท่านเอง

๙. ค่าของเครื่องจักรกล โรงเรือนหลังใดได้ติดตั้งส่วนควบที่สำคัญ มีลักษณะเป็นเครื่องจักรกลไก เครื่องกระทำหรือเครื่องกำเนิดสินค้าเพื่อใช้ดำเนินการอุตสาหกรรม เช่น โรงเลื่อย โรงสี ฯลฯ ให้กรอกจำนวนเงินคำนวณเป็นค่าของส่วนควบนั้น ๆ ไว้

๑๐. การลดหย่อนค่ารายปี โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ห้อง หรือหลังใด ได้รับการลดหย่อนค่ารายปีตามมาตรา ๑๑ (ค่ารายปี หมายความว่า จำนวนเงิน ซึ่งทรัพย์สินนั้น ๆ สมควรจะให้เช่าได้ในปีหนึ่ง ๆ) เพราะถูกทำลาย รื้อถอน ปลูกสร้างใหม่หรือติดตั้งส่วนควบ หรือขอลดเงินค่ารายปี เพราะว่าง หรือซ่อมแซมส่วนสำคัญ หรือต้องการขอลดค่ารายปี หรือค่าภาษี ด้วยเหตุใด ๆ ก็ดี ให้กรอกรายการที่ขอลดในช่องนี้ และต้องส่งหลักฐานประกอบคำร้องมาพร้อมกับบัญชีนี้ ถ้าไม่มีหลักฐานมาให้เพียงพอ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจไม่พิจารณาลดให้เลยก็ได้ (เฉพาะโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ ซึ่งเก็บของอยู่เอง หรือให้ผู้เทนอยู่เฝ้ารักษา และซึ่งมิได้ใช้เป็นที่ไว้สินค้าหรือประกอบการอุตสาหกรรม ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือน และที่ดินแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๗๕)

๑๑. รายได้อย่างอื่น ในปีที่เพิ่งล่วงแล้ว ท่านได้สัญญาหรือตกลงเรียกเก็บเงินอย่างอื่นจากผู้เช่า หรือให้เช่าจ่ายให้ผู้อื่น นอกจากค่าเช่าปกติ เช่นเงินกินเปล่า (เบี้ยเจี๊ยะ) ค่าภาษี ค่าประกันไฟ ค่าน้ำประปา ค่าแรงไฟฟ้า ค่าตั้งส้วม ค่าธรรมเนียมในการทำสัญญา ค่าเช่าที่ดิน ค่าเช่า เครื่องเรือน หรือของใช้อื่น ๆ เป็นจำนวนเงินเท่าใด และมีกำหนดต้องเสียอย่างใด ให้กรอกไว้ในช่องรายการเงินอื่นใด ที่เรียกเก็บจากผู้เช่าฯ

๑๒. คำว่า "โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ" คือโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น รวมทั้งที่ดินที่ใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ อันต้องเสียภาษีตามความในภาค ๑ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕

๑๓. คำว่า "ที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ" หมายความว่าที่ดินซึ่งปลูกสร้างโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ และบริเวณต่อเนื่องกัน (สนาม สระน้ำ ที่ว่าง) ซึ่งปกติใช้ไปด้วยกันกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ

ภ.ร.ค. 2 ข แบบแจ้งความ

ภ.ร.ค. 2 ข.

สำนักงาน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ 25 .....

แจ้งความมายัง.....

ด้วยความปรากฏว่าท่านได้ {เช่า / เป็นผู้ครอง} โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ อยู่ในท้องที่อำเภอ

และท่าน {มาจัดให้เช่าช่วง / ต้องเสียเงินค่าเช่า}

บัดนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องการทราบข้อความบางอย่าง เกี่ยวกับการเช่าโรงเรือน ดังรายการในบัญชีท้ายหนังสือนี้จากท่าน ตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 มาตรา 19 และ 20 เพราะฉะนั้น ให้ท่านกรอกข้อความตามความรู้เห็นของท่านลงในรายการแห่งบัญชีที่ได้ส่งมานี้ แล้วนำไปยื่นต่อกรมการ อำเภอ.....ภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันรับหนังสือนี้เป็นต้นไป

.....

พนักงานเจ้าหน้าที่

โรงเรือนเลขที่	ตำบล	หมายเหตุ
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ภ.ร.ด. 2 ง แบบแจ้งรายการของผู้ให้เช่าช่วง

ภ.ร.ด. ๒ ง.

แบบแจ้งรายการของผู้ให้เช่าช่วง

ชื่อ.....ผู้ให้เช่า

ข้าพเจ้า.....ผู้ให้เช่าช่วง

ขอยื่นแบบแจ้งรายการเช่าช่วงต่อ.....

ดังมีรายการต่อไปนี้ :-

สถานที่อยู่ของผู้ให้เช่าช่วง

บ้านเลขที่.....ถนน.....

ตรอก, ซอย.....ใกล้เคียงกับ.....

ตำบล.....หมู่ที่.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างเลขที่	ตรอก ซอย ถนน ตำบล	วัน เดือน ปี ที่เริ่มเช่า	วัน เดือน ปี ที่เลิกเช่า	ผู้ให้เช่าเรียกเก็บค่าเช่าและค่าอื่น ๆ จากข้าพเจ้า ใน พ.ศ.					เรียกเก็บค่าเช่าและค่าอื่น ๆ จากผู้เช่าช่วง ใน พ.ศ.					เหตุที่ไม่ได้ให้เช่า			หมายเหตุ
				ค่าเช่าทั้งปี		ค่าอื่น ๆ ทั้งปี (นอกจากค่าเช่า)			ค่าเช่าทั้งปี		ค่าอื่น ๆ ทั้งปี (นอกจากค่าเช่า)			ว่างซ่อมแซมดัดแปลงหรือทำลาย	ตั้งแต่ วัน เดือน ปี	ถึง วัน เดือน ปี	
				บาท	สต.	ค่าอะไร	บาท	สต.	บาท	สต.	ค่าอะไร	บาท	สต.				

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายการที่แจ้งไว้ในแบบนี้ถูกต้องและครบถ้วนตามความจริงทุกประการ

ลงลายมือชื่อ.....

วันที่...../...../.....

คำอธิบาย

ผู้ให้เช่าช่วง หมายถึง ผู้ที่เช่าโรงเรือนมาจัดให้ผู้อื่นเช่าไปอีกต่อหนึ่ง

ค่าอื่น ๆ เช่น ค่าภาษี ค่าน้ำประปา เงินกินเปล่า ค่าแสงไฟฟ้า และค่าเช่าที่ดิน ค่าตั้งสวน ค่าประกันไฟสำหรับโรงเรือน ฯลฯ

โรงหมายถึงส่วนห้องอื่น

ภ.ร.ด. 8 แบบแจ้งรายการประเมิน

ภ.ร.ด. ๘

ใบแจ้งรายการประเมิน

ตามมาตรา ๒๔ สำหรับภาษีโรงเรือน

จำนวน พ.ศ.....

เล่มที่.....เลขที่.....

ภ.ร.ด. ๒ เลขประจำตำบลที่.....

แขวง.....

ถึง.....

รายการทรัพย์สิน

.....

.....

.....

.....

.....

ค่ารายปี.....

ค่าภาษี.....

ภ.ร.ด. ๘

เล่มที่.....

เลขที่.....

ใบแจ้งรายการประเมิน ตามมาตรา ๒๔ แห่ง พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.๒๔๗๕

ภ.ร.ด. ๒ เลขประจำตำบลที่.....แขวง.....สำนักงาน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕.....

แจ้งการยื่นบัญชี.....ผู้รับประเมินภาษีโรงเรือน จำนวน พ.ศ. ๒๕.....

ด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรกำหนดค่ารายปีและค่าภาษีที่พึงชำระสำหรับทรัพย์สินของท่าน ดังแจ้งต่อไปนี้.

ทรัพย์สิน	เลขสำมะโนครัว	ตำบล หรือ ถนน	ค่ารายปี		ค่าภาษี		หมายเหตุ
			บาท	สต.	บาท	สต.	

ขอให้ท่านนำเงินไปชำระต่อสำนักงาน.....ภายใน ๕๑ วัน นับแต่วันที่ได้รับใบแจ้งรายการนี้ ถ้ามิได้ชำระตามกำหนด จะต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นตามมาตรา ๕๓

(ลงชื่อ).....

แบบ ภ.บ.ท. 5 แบบแสดงรายการที่ดิน

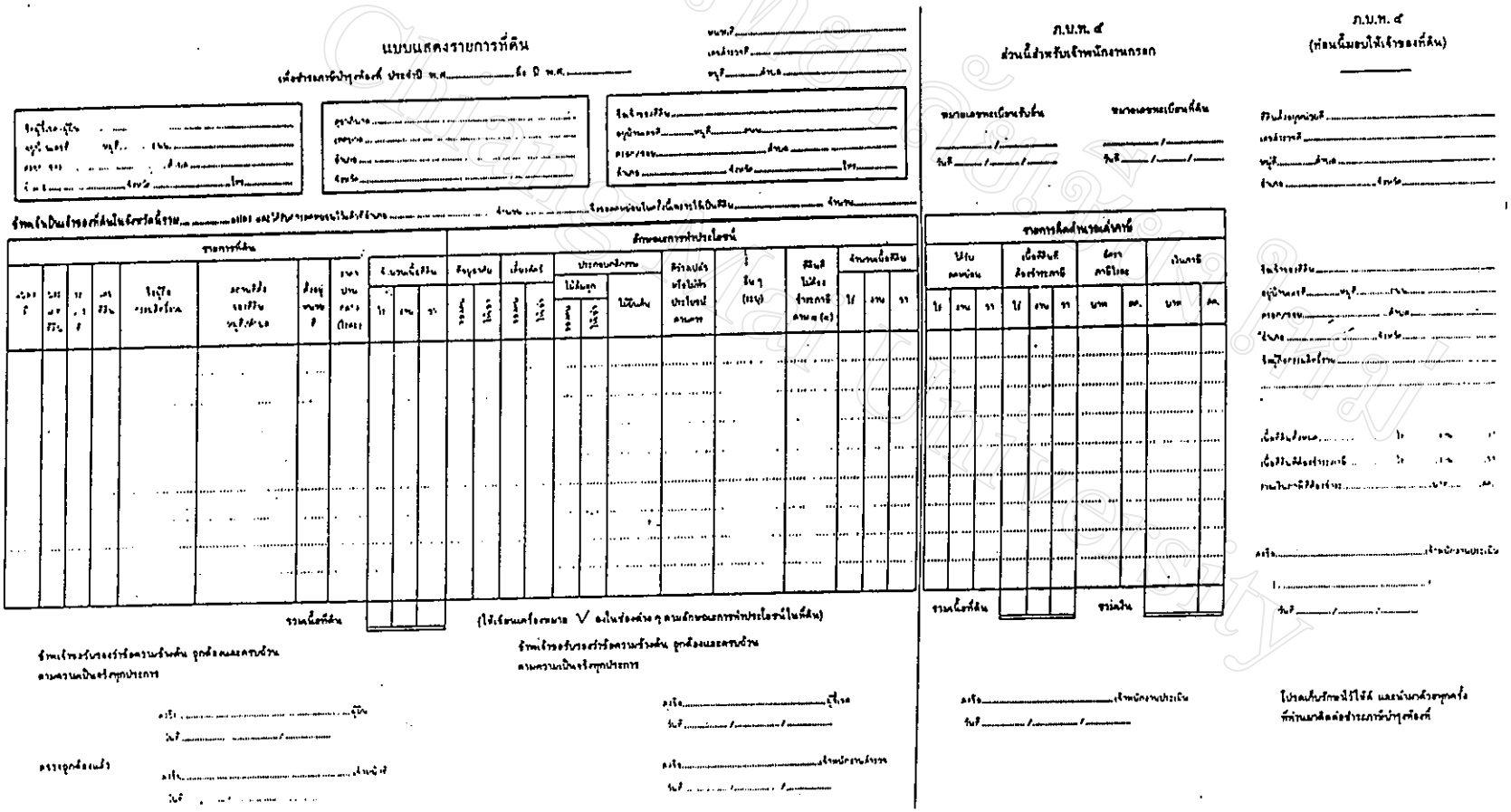

แบบ ภ.ป. 1 แบบแสดงรายการภาษีป้าย

ภ.ป.1

แบบแสดงรายการภาษีป้าย

ประจำ พ.ศ. 25____

ชื่อเจ้าของป้าย_____ชื่อสถานประกอบการค้าหรือกิจการอื่น_____

เลขที่_____ตรอก, ซอย_____ถนน_____หมู่ที่_____

ตำบล_____อำเภอ_____จังหวัด_____โทรศัพท์_____

ขอยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้ายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ_____ตามรายการต่อไปนี้

1 ประเภทป้าย	2 ขนาดป้าย ซ.ม. กว้าง	2 ขนาดป้าย ซ.ม. ยาว	3 เนื้อที่ป้าย ตาราง ซ.ม.	4 จำนวนป้าย	5 ข้อความหรือภาพหรือเครื่องหมายที่ปรากฏในป้ายโดยย่อ	6 สถานที่ติดตั้งป้ายและวันเดือนปีที่ติดตั้ง (แสดงป้าย) ถนน, ตรอก, ซอย, ตำบล, อำเภอ, สถานที่ใกล้เคียง หรือระหว่าง ก.ม. ที่	หมายเหตุ
(1) มีอักษรไทยล้วน							
(2) มีอักษรไทยปนอักษรต่างประเทศหรือเครื่องหมาย							
(3) ป้ายที่ไม่มีอักษรไทย							

ข้าพเจ้าขอรับรองว่ารายการที่แจ้งไว้ในแบบนี้ถูกต้องและครบถ้วนตามความจริงทุกประการ

วันที่_____เดือน_____พ.ศ._____

ลงชื่อ_____เจ้าของป้าย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นางสาวแววดาว ศรีคำสุข
วัน เดือน ปี เกิด	15 ตุลาคม 2546
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร (ปวช.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ปี 2537 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย ปี 2539 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยพายัพ ปีการศึกษา 2541
ประสบการณ์	พ.ศ. 2542 นักวิชาการการเงินและบัญชี สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2543 – ปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University